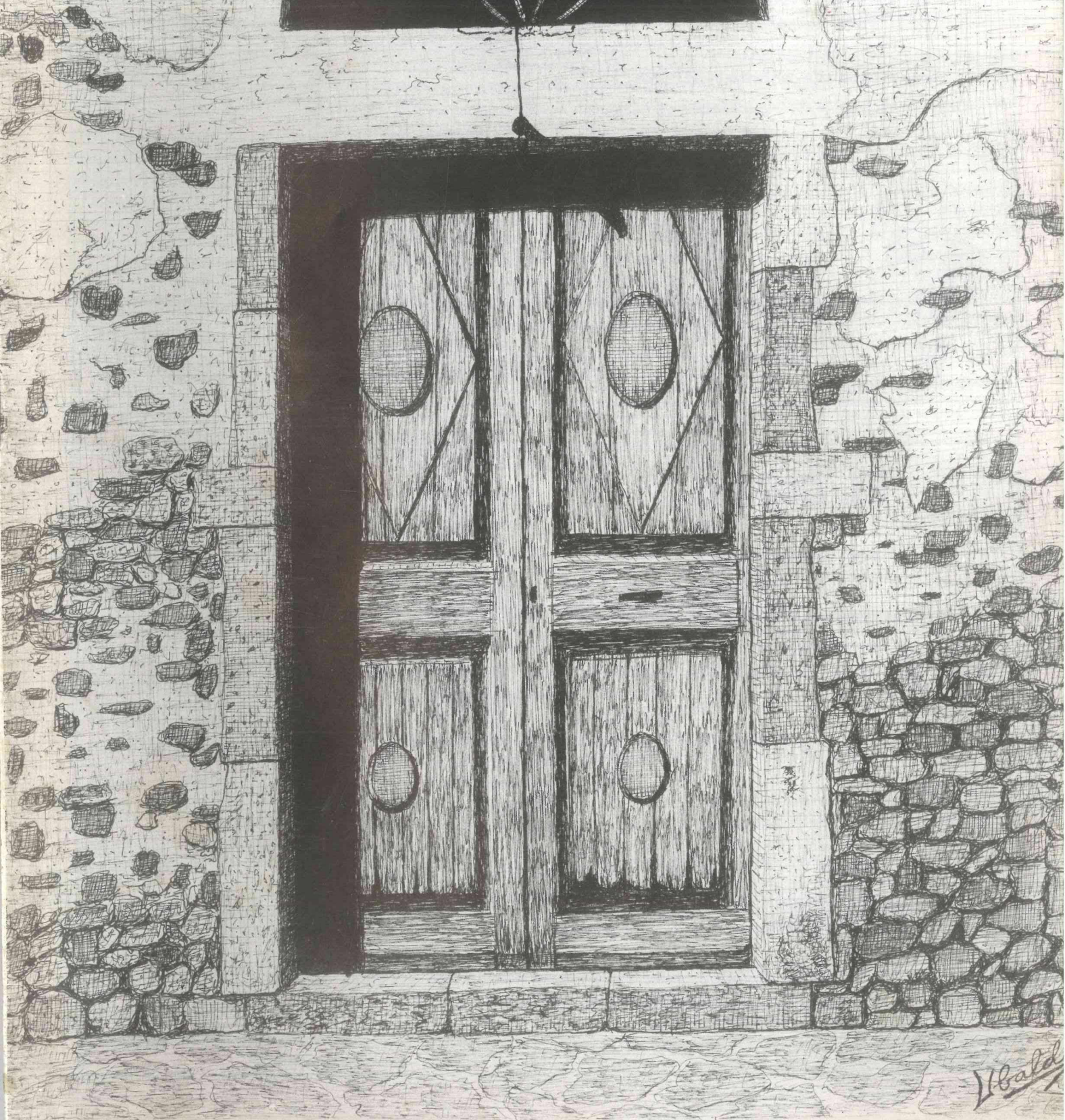

El Sololl De Les Fonts

Revista Trimestral
Sant Joan les Fonts
Exemplar gratuït
N.º 6 gener 1992

AIGUA
GAS
CALEFACCIÓ

Ptge. de Barcelona, 11 - Tel. 29 01 83 - 17857 SANT JOAN LES FONTS

c/. Paperers, n.º 6 - Tel. 29 04 72

Sant Joan les Fonts

Carme

MERCERIA - COTILLERIA
ARTICLES INFANTILS
i DE REGAL

Representant de JOIERIA FORTUNA

Galeries Cial. Cisteller, 21 - Tels. 29 10 79-29 08 46
SANT JOAN LES FONTS

CARNISSERIA LLOP

Avgda. Cisteller, 3 - Tel. 29.02.31
SANT JOAN LES FONTS (Girona)

Cafeteria Bar Falguera

SANT JOAN LES FONTS
Tel. 29 07 31

C/. Santiago Rusinyol, 15 - Tel. 29 08 21 - 17857 SANT JOAN LES FONTS

EL DIDAL

Carrer Francesc Caula, 1
SANT JOAN LES FONTS

Assegurances
ROSER

c/. Olot, n.º 30
Tel. 29.05.28
SANT JOAN LES FONTS

VILA

JOAN VILA i QUER

REPARACIÓ DEL AUTOMÒBIL

C/. Aiguanegra, 16
Tel. 29 09 05
SANT JOAN LES FONTS

**ZB MOBLES
BRUGADA**

VENDES I TALLER: Ctra. d'Olot, 55 - Tel. 29.07.28 - 17857
SANT JOAN LES FONTS

c/ Lliberata Ferrarons, 37
Tels. 29 12 52 - 69 04 60

17857 SANT JOAN LES FONTS
(La Garrotxa)

**electromuntatges
REVI S.A.**

Ctra. d'Olot, 7 - 17858 SANT JOAN LES FONTS
Tels. **34 - (9) 72 - 29 08 52 / 29 05 85 Fax 29 05 92
LA GARROTXA

Editorial

Director / Cap de Redacció:

J. Carles Gómez Cacho

Administració / Publicitat:

Josep Mª Rull

Jordi Sucarrats

Redacció:

Josep Mª Pérez

Mª Clara Sánchez

Esther Santaló

Nuri Gussinyer

Alfons López del Valle

Joaquim Faja

Joan Guirado

Jordi Valverde

Anna Mir

Pere Juanola

Pep Noguer

Dipòsit legal: GI-966-90.

Edita:

Ajuntament de

Sant Joan les Fonts.

Fotocomposició:

SERFOSA - Olot.

Impressió:

Impremta Aubert - Olot.

Exemplar gratuït.

Tiratge de 1.200 exemplars.

REVISTA
PATROCINADA
PER L'AJUNTAMENT
DE
SANT JOAN LES FONTS

Col·labora:
TORRASPAPEL, S.A.

Í N D E X

Editorial	
A cau d'orella	3
Ajuntament	4
Sorolls d'un trimestre	6
Entitats	8
Salut, lleure i esport	10
Les nostres lletres	12
Marxa	13
Història / Crítica d'Art	14
Entrevista	15
Col·laboracions i opinions	16
L'art de menjar	19
Reportatge	20
Còmic	22

Des de l'últim número de "El Soroll de les Fonts" moltes coses han passat al nostre poble i en la nostra pròpia revista. La dimissió de tres companys de la redacció, per diferents causes, però deguda bàsicament a la "guerra política" que està desfent la moral del poble. Entre ells l'ex-director de "El Soroll", ara redactor d'una nova publicació apareguda a la nostra població. Aquesta nova revista, amb el nom de "Parlem-ne", surt sota les sigles de CDC ("Convergència informa"), amb la finalitat d'informar els santjoanencs des de l'oposició. Esperem que aquesta nova publicació servirà per enriquir la nostra cultura i no per escalfar, encara més, l'ambient que es respira a Sant Joan.

Un altre fet a destacar ha estat el viatge d'agermanament a Ydes, per part de representants d'entitats, Ajuntament i grups polítics. Els fruits d'aquest agermanament es veuran els propers mesos, cosa de la qual també donarem puntual informació en els propers números.

Els altres temes i fets destacats de tot l'any 1991 els trobareu en l'especial fet per a aquesta ocasió del nostre apartat de notícies "Sorolls d'un trimestre".

"El Soroll de les Fonts" estrena redacció. Després de la polèmica de l'últim número, es va decidir canviar la forma de treball i renovar i ampliar la redacció amb nova gent, que aportés noves idees i dinamisme a la nostra revista. D'aquesta forma us presento una nova Redacció, amb l'únic compromís d'informar i de col·laborar en l'ampliació de la nostra cultura, i com el nostre nom diu, ésser la revista de Sant Joan les Fonts. El nostre objectiu és també arribar a tots els santjoanencs i que serveixin les nostres pàgines, fetes segurament amb més il·lusió que professionalisme, per compartir una estona allò que en realitat és de tots.

Gràcies per la vostra confiança.

J. Carles Gómez Cacho
Director

A cau d'orella

Per fi ha arribat l'any tan esperat, l'any 1992. En aquest nou any podríem destacar **quatre fets importants:** les Olimpíades, l'Expo 92, el V Centenari de la Descoberta d'Amèrica i la capitalitat cultural de Madrid.

Altres fets no tan esperats han estat els augments d'impostos. Un exemple significatiu el podem observar en l'increment d'un punt en l'IVA respecte a l'any passat en els **rebuts de la Telefònica.**

Telefònica, en enviar els rebuts corresponents als mesos de novembre i desembre, el mes de gener, resulta que ja ha aplicat aquest **nou increment**, no respectant el tipus de l'any passat, que fóra el més correcte en no haver entrat, aquest, en vigor. Telefònica s'ha limitat a contestar, davant les queixes, que era cosa d'Hisenda.

Però no cal que ens hi acostumem gaire, a aquest **13% d'IVA**, ja que d'aquí a deu mesos ens el tornaran a incrementar de **dos punts** més, quedant en un 15%.

Per contrapartida, en els articles de luxe ha disminuït en un **5%**, baixant del **33 al 28%**. Com hem pogut observar, tot té el seu costat bo, encara que ens hauríem estimat més que això hagués passat en els articles de primera necessitat.

Ja se sap que qui mana té l'última paraula.

Bon any a tothom!

Sorolls d'un trimestre

RESUM DE L'ANY 1991

1 gener 1991

El primer dia de l'any sortia publicada com a primera notícia el fet de l'aprovació del pressupost anual, que en total pujava a 405.500.000 pessetes, de les quals 289.291.000 serien destinades a inversions.

5 gener 1991

Es publica la notícia de fer el projecte per a la construcció d'un museu de paper, que hauria de tenir acollida en una sala de l'estada de Juvinyà, edifici romànic del s. XII.

24 gener 1991

Es preveu la inauguració del Centre Sòcio - Cultural de Sant Joan, després de la remodelació a què fou sotmès.

29 gener 1991

Comença a sentir-se el proper ressò de les eleccions municipals. En aquesta data comença la polèmica entorn de la negativa del llavors Alcalde de Sant Joan, d'admetre un membre d'UDC a la seva llista electoral.

30 gener 1991

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts obre una oficina al nucli de La Canya per atendre les consultes dels santjoanencs que habiten en aquest nucli.

13 febrer 1991

Es fa un homenatge a seixanta-quatre socis fundadors del CPS al Centre Sòcio - Cultural, al qual assisteixen 150 persones.

21 febrer 1991

S'informa que durant 1990 es van instal·lar més de vint noves indústries a Sant Joan. D'aquesta manera la Comissió d'Urbanisme aprova el tercer polígon industrial de Sant Joan.

Els propers dies serà posat a subhasta pública l'edifici d'"Hilados del Fluvià", que sortirà amb un preu inicial de 170 milions de pessetes.

28 febrer 1991

En aquesta data es preveu la subhasta d'uns terrenys del Pla de Begudà per construir-hi una gasolinera. La parcel·la té un total de 3.600 m².

2 març 1991

L'entitat Amics de Sant Joan les Fonts va editar novament l'opuscle sobre el monestir benedictí en cinc idiomes. Inicialment el text era en català, i ara hom el pot trobar en castellà, francès, anglès i alemany.

3 març 1991

Aquesta jornada la notícia fou el robatori d'un cotxe marca Mercedes 230-E que era al garatge. Aquest cotxe fou recuperat el dia 7 de març a la població de Tordera.

9 març 1991

Es confirma l'assistència del Conseller Guitart en la inauguració de les obres de remodelació del Centre Sòcio - Cultural prevista per al proper 3 d'abril.

12 març 1991

A Sant Joan es ret un homenatge a l'artista i compositor santjoanenc Enric Granados, amb motiu dels 75 anys de la seva mort.

2 abril 1991

Al llarg dels dies de Setmana Santa un total de 54 persones de Sant Joan van oferir les seves veus en una cantada de caramelles. Els petits de la Mare del Diví Pastor anaven disfressats de pagesets i pagesetes amb una furgoneta guarnida per a l'ocasió.

4 abril 1991

S'inaugura a Sant Joan el Centre Sòcio - Cultural amb l'assistència del Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Guitart.

5 abril 1991

S'inaugura a Sant Joan l'escultura de Rosa Serra titulada "Generació". Actualment aquesta obra es pot admirar a la plaça de l'Ajuntament. És composta

per quatre escultures d'una altura d'1'70 la més alta, i esculpides en pedra beige.

Queden presentades les tres llistes que en els comicis municipals del 91 acudirien a les urnes. Són la de CiU, encapçalada pel fins llavors Alcalde, Irvin Sala i Bartrina, la d'IS encapçalada per Xavier Sala i Ayats, i la del PSC que presentà com a alcaldable Ermel Solà i Puigvert.

6 abril 1991

Els jubilats de Sant Joan celebraren el X Aniversari. Al llarg dels actes es va retre un homenatge als més grans de 70 anys del Casal.

13 abril 1991

Es ret un homenatge a la Pubilla de Catalunya, la santjoanenca M.ª Emilia Badosa i Justa, amb l'assistència de pubilles de diferents indrets de les comarques catalanes.

8 maig 1991

L'Ajuntament concedeix una partida de 57 milions de pessetes per al cobriment de la piscina, per poder-hi fer activitats al llarg de tot l'any.

9 maig 1991

El Consell Comarcal de la Garrotxa aprova, en sessió plenària, el projecte de construcció d'un abocador comarcal controlat de runes amb un pressupost de quatre milions de pessetes. Inicialment s'ha instal·lat al Clot de l'Infern de Sant Joan, lloc que servirà de base de la nova pista d'atletisme que el club té en carter.

10 maig 1991

Comença la polèmica pre-eleccions amb una publicació al Diari de Girona que afirma que els IS creuen que l'endeutament de Sant Joan podria hipotecar el seu futur. L'article, firmat D. de G., afirma que en concepte de crèdits i amortitzacions l'Ajuntament paga cada mes 1.800.000 ptes.

12 maig 1991

En l'especial eleccions publicat al Punt Diari s'afirma que les eleccions municipals són una prova de foc per a CiU. Per altra banda, en l'article es parla dels tres candidats a l'Alcaldia:

-Irvin Sala i Bartrina: És el segon de la llista de CiU en els comicis del 88 i accedí a l'Alcaldia després de la dimissió d'Anglada. Fou Alcalde un any i mig.

-Xavier Sala i Ayats: Es presenta per primera vegada en una llista electoral i ho fa en qualitat d'alcalde sota l'experiència de l'ex-Alcalde de Sant Joan, Pere Reixach.

-Ermel Solà i Puigvert: En el propòsit de la seva campanya electoral pretén aconseguir un canvi d'estil en la política municipal.

21 maig 1991

La gerència de Seguretat Vial de la Generalitat, el Consell Comarcal de la Garrotxa i l'Ajuntament de Sant Joan signen un conveni per emplaçar la pista d'educació vial al polígon industrial de Begudà.

27 maig 1991

Es fan públics els resultats dels comicis electorals de manera oficial. Queden 5 regidors per CiU, 4 per IS i 2 pel PSC.

28 maig 1991

Els socialistes santjoanencs es plantegen a qui donar suport per formar coalició els propers quatre anys de legislatura.

2 juny 1991

Sant Joan encara no té clar qui serà el nou Alcalde de la població. Tot depèn dels pactes que es facin els propers dies.

9 juny 1991

Irvin Sala perd l'Alcaldia de Sant Joan després del pacte fet pel PSC i IS. El nou Alcalde serà Xavier Sala, d'IS, i el segon a l'Ajuntament, Ermel Solà, del PSC.

14 juny 1991

Es presenta el número 4 de la revista de Sant Joan, "El Soroll de les Fonts", amb un concert a càrrec dels músics locals J. Ortuño i Gabriel Granados, nét del compositor lleidatà Enric Granados.

22 juny 1991

El concurs de pesca inicia els actes de la Festa Major. La primera jornada es va cloure amb un ball a càrrec dels conjunts Montecarlo i Cimarron.

3 juliol 1991

Apareix el primer article a la premsa provincial per part de persones de Sant Joan que no pertanyen a l'Ajuntament, demanant que hi hagi unió al nou Consistori.

7 juliol 1991

Es restaura el monestir benedictí de Sant Joan, gràcies a l'actuació dels Amics de Sant Joan.

10 juliol 1991

La premsa publica el fet que Montserrat Arnedo, ex-secretària de Santa Pau, assessora el nou Consistori després de l'excedència concedida a l'anterior pel nou Ajuntament.

12 juliol 1991

A causa de les queixes dels socis, finalment s'obre la piscina municipal després de les obres d'enrajolament interior i instal·lació dels nous trampolins fixos.

3 agost 1991

El mes d'agost comença amb la continuació de la polèmica referent a la política econòmica de l'anterior Consistori. La calor arriba puntualment, amb l'aturada a Sant Joan de totes les inversions excepte aquelles que són totalment imprescindibles.

4 agost 1991

S'aprova per unanimitat, al Ple de l'Ajuntament, fer una auditoria per conèixer la realitat del poble. Aquesta auditoria es farà del 1986 al 1990.

29 agost 1991

Es donen a conèixer les activitats que es duran a terme el proper curs 91-92 a l'Escola Municipal de Belles Arts de Sant Joan.

6 setembre 1991

Es clou el curs de natació a Sant Joan. Aquesta cloenda es fa, com cada any, amb una exhibició - competició acompanyada del dinar de fi de temporada, al qual assisteixen pares, entrenadors i nedadors.

11 setembre 1991

El Bisbe de Girona, Monsenyor Jaume Camprodon, clou a Sant Joan el centenari de les caputxines de la població amb un Ofici solemne.

22 setembre 1991

Un grup de veïns de Sant Joan es mobilitzen per evitar que Mn. Rossend marxi del poble. A hores d'ara és un fet el nou destí del rector.

24 setembre 1991

Es ret un homenatge al rector de Sant Joan, Mn. Rossend, que marxa del poble després de moltes dilacions sobre el tema.

25 setembre 1991

Oliveres, conegut artista santjoanenc, prepara una exposició sobre Rússia, Ucraïna i els països bàltics que actualment pateixen canvis polítics importants.

4 octubre 1991

Una onada de robatoris és el tema d'actualitat al segon poble de la Garrotxa. Entre d'altres, a Sant Joan s'ha robat un cotxe Opel Corsa propietat d'un veí.

5 octubre 1991

Es presenta un llibre de l'escriptor Francesc Caula a Sant Joan, editat pel grup d'Amics de Sant Joan.

9 octubre 1991

Es pretén reobrir l'Oficina de Turisme de Sant Joan després d'un temps d'haver estat tancada. El nou funcionari d'aquesta Oficina actuarà com a director, i serà Alfonso López del Valle.

23 octubre 1991

Es fa una campanya periòdica, un cop per setmana, de neteja dels

contenedors per evitar les males olors que desprenen.

8 novembre 1991

S'estudia a Sant Joan la construcció d'un minigeriàtric. Acolliria els vells de la població durant el dia. El vespre els avis tornarien a casa.

26 novembre 1991

Envien un escrit al nou rector de Sant Joan, Mn. Enric Plantés, demanant-li que se'n vagi de Sant Joan. El rector reacciona incloent-ho dins la prèdica dominical.

Desembre 1991

Es preparen diverses activitats amb motiu de les festes nadalenques a Sant Joan les Fonts:

-Ràdio Sant Joan emet els dies 24 i 25 d'aquest mes el seu programa especial amb la participació dels col·laboradors de l'emissora. En el mateix programa s'hi inclouen les veus de personatges famosos que feliciten les festes de Nadal als santjoanencs, així com també s'hi inclouen les felicitacions en forma de nadala interpretada pel cor de veus de Ràdio Sant Joan.

-El dia 24, a les 12 de la nit, se celebra a Sant Joan la tradicional Missa del Gall sota el lema "Ha nascut per donar vida". Al llarg de la Missa hi hagué l'acompanyament de les corals del CP Castanyer i de l'Aiguaneix de Sant Joan.

-El Club Poliesportiu Santjoanenc clou l'any amb una assemblea ordinària en la qual es repassen diferents aspectes del funcionament del Club, així com també el fet de l'augment de les quotes per al proper 1992.

-Com cada any el dia de Nadal es reparteixen els premis a les nadesles presentades per escolars en la XIV edició del concurs de nadesles organitzat, una vegada més, pel Patronat de Belles Arts de Sant Joan les Fonts. Enguany hi han participat uns nou-cents escolars.

-S'aprova en el darrer Ple municipal de 1991 el pressupost per al proper any civil, que serà d'uns 207 milions de pessetes.

Aquestes són les principals notícies que han marcat la pauta informativa del poble de Sant Joan les Fonts al llarg dels darrers 365 dies.

Pep Pérez i Martra

Darrera hora

El passat dia 7 de gener va tenir lloc a Sant Joan el primer Ple municipal, amb caràcter ordinari, d'aquest any 1992. Dins de l'ordre del dia cal destacar els punts 3 i 4. El primer parlava del procés de legalització de Ràdio Sant Joan, l'adaptació dels Estatuts i la constitució del Patronat de l'emissora. Cal dir que s'aprovaren les remodelacions fetes dels Estatuts de l'EMUC, de les quals es desprèn que el Patronat serà constituït per un consell d'administració i un consell consultiu. Pel que fa a la presidència d'aquest Patronat, actualment l'ostenta el Sr. Ermel Solà, regidor de Cultura de l'Ajuntament santjoanenc. Aquest és el tercer president del Patronat que té l'emissora. El primer fou Josep Falguera, i el segon Joan Llop. També s'ha canviat de director de l'entitat. El càrrec actualment recau sobre Josep M.ª Pérez, que substitueix Joan Llongarri, nomenat verbalment, i que alhora substituïa en el càrrec Josep M.ª Francino. Per la seva part, el consell consultiu serà format per totes les entitats del municipi santjoanenc reconegudes oficialment.

El quart punt de l'ordre del dia era la moció que presentava el grup de CiU. Aquesta es referia a la implantació d'un supermercat de la cadena basca Eroski. El grup convergent presentà l'esmentada moció en considerar que la implantació d'aquest hipermercat afectaria el petit comerciant d'Olot i dels pobles veïns.

Entitats

UNA CORAL PER UN POBLE

Com ja és sabut, aquí, a Sant Joan, es va formar una coral amb motiu de la visita que van fer les entitats d'Ydes al nostre poble.

Aquesta coral era formada per alguns dels antics membres de la vella coral parroquial i per altra gent a qui agradava cantar. Quan es va haver fet aquesta cantada, tots plegats ens vam animar i vam decidir de continuar i fer una cantada la nit de Nadal. Un cop fetes aquestes dues cantades, ens ho vam replantejar per veure què havíem de fer, si continuar o plegar. Les opinions es van dividir, de manera que alguns dels membres de l'antiga coral van optar per deixar-ho per la raó que van creure que ja eren massa grans per comprometre's a una cosa constant, i que moltes vegades no podrien assistir als assaigs, mentre que la resta vam optar per continuar, i així ho vam fer, i la

veritat sigui dita, no ens podem queixar dels resultats obtinguts.

Actualment estem molt animats a continuar endavant, i inclús volem que la coral sigui reconeguda com una entitat més del nostre municipi. L'únic problema amb què ens trobem és que per interpretar segons quines cançons a diferents veus ens falta gent i, per tant, les hem de fer més senzilles. Per això des d'aquí voldríem fer públic a tota la gent que estigui interessada a formar-ne part, que les portes són obertes a tothom i que com més serem més bé ho farem.

A la coral se li ha posat el nom d'**Aiguaneix**, esperant que fructifiqui igual com l'aigua que neix en cada una de les fonts del nostre poble.

Coral Aiguaneix

GRUP LA MARANYA:

L'esplai a Sant Joan

L'estiu del 1987, tres joves monitors van començar un casal d'estiu a Sant Joan. Tot i les dificultats inicials, van continuar els estius següents i, el quart any, gràcies a la voluntat de les dues parts implicades, l'Ajuntament i el grup de monitors, vam aconseguir que el Casal fos municipal. Al llarg d'aquests quatre anys hem anat creixent, tant pel que fa al nombre de participants com al de monitors. Per això també hem procurat diversificar l'oferta d'activitats, acollint nous grups d'edat i oferint-los opcions d'esplai específiques.

Després del quart any vam fer una revisió exhaustiva de l'evolució del Casal. En vista dels objectius que ens havíem marcat, vam creure oportú de constituir-nos com a entitat pròpia. Ens va semblar que això ens permetria d'ésser més operatius, d'arribar amb més facilitat a les institucions i d'assegurar una estabilitat. A més, el fet d'elaborar uns estatuts propis i de veure'ls reconeguts legalment, permet el reconeixement i alhora l'exigència de la nostra professionalitat.

Així doncs, el 1991 ha estat el primer any en què el grup "La Maranya", constituït ja com a entitat pròpia, s'ha encarregat, de comú acord amb l'Ajuntament de Sant Joan, del Casal Municipal d'Estiu.

Gràcies a l'augment de recursos, hem pogut donar entrada a un nou grup d'edat (de 3 a 7 anys), que es dividí en dos més, un de 3 a 4 i l'altre de 5 a 7. Aquests dos

s'afegiren als ja existents, el de 8 a 10 i el d'11 a 13 anys. D'aquesta manera, hem treballat diàriament amb quatre grups, i a part, hem organitzat activitats extres: colònies per als més petits, campaments per als grans i diverses propostes lúdiques (cavalls, castell inflable, excursió a Sadernes...). Al mateix temps, hem preparat per segon any una ruta amb bicicleta per als més grans.

És molt difícil fer una valoració global dels resultats d'aquest estiu. Nosaltres només podem parlar des del nostre punt de vista, de la relació entre monitors. I hem de dir que la cosa ha resultat molt bé. Ara bé, com s'ho han passat els nanos? Això ho han de respondre ells.

I ara, què pensa fer "La Maranya"? A part de les activitats d'estiu, intentarem organitzar festes puntuals al llarg de l'hivern i propostes divertides que donin protagonisme als nens i nenes del poble. També volem apostar per una continuïtat del grup. Això ens ha fet pensar a facilitar la formació de joves monitors que participin en les tasques més diverses del Casal.

Pensem que la realització de tots aquests propòsits beneficia directament tots aquells qui hi participen, però de rebot beneficia també el conjunt del poble; s'introdueix un dinamisme, es dona a conèixer el propi context, etc...

És cert que s'han fet força coses, agraïm la col.laboració de tots aquells qui ho han fet possible. El nostre repte és pensar que encara queden moltes ofertes per treballar. Les satisfaccions aconseguides ens encoratgen a tirar-ho endavant.

Grup "La Maranya"

EL CASAL DELS AVIS. BALANÇ DE 1991

Amics, des d'aquest petit raconet que tenim a "El Soroll de les Fonts", la Junta del Casal vol saludar tot el poble desitjant que l'any que fa tan sols uns dies que hem estrenat, sigui en tot millor que el passat del qual, encara que no dolent del tot, podem dir que bo, bo, tampoc no ho ha estat.

Mirem sense passió el que està succeint al món: misèria, fam, crims, guerres, i desgraciadament moltes, entre germans...

La paraula PAU és en totes les boques, en la majoria dels pensaments, però dissortadament sembla que surt sempre darrera les bales que maten infants, les persones indefenses que menys mal hi mereixen.

En fi, no cal que esmentem més calamitats. Tots sabeu de sobres els tristos moments que passen on fou el "paradis" dels treballadors...

En la nostra curta visió de la política, de cap manera no podem entendre tot aquest "merder" que han de patir aquells qui, com nosaltres, han tingut sempre una vida de treball i que, ara que haurien d'estar bé, tornen a tenir la misèria a sobre. Pleguem de lamentacions, però sí que volem demanar, i que sigui de veritat i per a tothom: PAU, PAU I AMOR!

Normalment, en finalitzar l'any es fa balanç dels negocis, d'empreses i de tot plegat, els qui tenen quelcom, per demostrar com ha funcionat la seva societat.

Així doncs nosaltres també creiem que bo serà, a grans trets, fer-ne un per explicar a totes aquelles persones que tinguin gust de llegir-ho, que no tot ha d'ésser dolor, misèries i lamentacions.

Pensem que els darrers anys de la nostra vida (Déu vulgui que siguin molts) cal passar-ho al millor possible i sobretot sense perjudicar els altres. Ja sabeu que els anys ens tornen una mica filòsofs, o com carai es digui... Bé, per començar podem dir que llevat d'uns petits problemes per al nostre Casal, l'any 1991 no ha pas estat del tot dolent, com ho ha estat per a altres llocs i altres pobles. Una bona part dels pensionistes (tots

aquells qui han tingut el gust d'assistir-hi i venir-hi) hem tingut una mica de tot. Sense entrar en detalls, podem dir que han pogut moure l'esquelet, com s'anomena ara, una o dues vegades per mes, unes vegades amb bons músics, altres no tant, però com que diuen alguns metges que ballar una tarda representa gairebé una setmana de gimnàstica..., així que nosaltres procurem creure, i si fem dues sessions ja tenim el problema resolt.

Després de seguir els consells dels qui entenen de salut, també seguim els culturals, els d'aquells qui diuen que viatjar crea cultura. Així que nosaltres, per no marxar d'aquest món fets uns analfabets, fem tantes sortides i viatges per la nostra geografia com podem.

En fem de tota mena, de culturals, com són visitar monuments, esglésies o museus... Pensem que si viatjar crea cultura, doncs vingui cultura! Però com que no podem viure sols del saber i de la cultura física, entre l'una cosa i l'altra, direm entre ball i viatge, hi posem algun dinar que estigui bé per allò que diuen en castellà que *la danza sale de la panza*.

Per acabar, direm que entre altres coses fem activitats (com ja sabeu), com són flors i vestits de paper, ajudem en el que podem i fins on arriba el nostre saber totes les entitats que necessiten de nosaltres, tant li fa que siguin grosses, petites, amples o primes..., per a nosaltres tothom és igual.

Pensem que entre coses serioses i brometes hem emplenat l'espai que tenim a "El Soroll de les Fonts". Sols ens resta dir-vos que al Casal d'Avis hi ha molta gent gran, però no gaires vells, i que la majoria procuren treballar perquè el nom de Sant Joan les Fonts sigui admirat i respectat arreu de Catalunya, per no dir d'Espanya, ja que inclús en altres terres ens han felicitat pel nostre bon fer. Adéu-siau, amics de "El Soroll".
Una salutació de la Junta.

SANT JOAN LES FONTS, desembre de 1991.
Per la Junta, el President,

Joan Gutsens i Prats

L'Ajuntament informa

PRESSUPOST FUNCIONAL ECONÒMIC 1992

INGRESSOS

1.-Impostos directes	61.532.262
I. Béns Immobles, I. Valor terrenys, I. Activitats Econòmiques i I. Vehicles Tracció Mecànica.	
2.-Impostos indirectes	5.561.361
I. s /Construccions.	
3.-Taxes i altres ingressos	41.590.000
Expedició de documents, escombraries, clavegueres, cementiri, llicència obertura establiments, desratització, escorxadors.	
4.-Transferències corrents	31.500.000
Fons Nacional Cooperació Municipal, Ingressos Telefònica.	
5.-Ingressos Patrimonials	100.000
Interessos comptes bancaris.	
7.-Transferències de capital	17.215.377
Subvencions.	
9.-Passius financers	50.001.000
Crèdits.	
TOTAL	207.500.000

DESPESES

1.-Despeses de personal	54.016.896
Retribucions: Alts càrrecs, funcionaris, personal laboral contractat, Seguretat Social, Munpal.	
2.-Despeses de béns corrents i serveis	50.091.500
Arrendaments edificis, reparacions, manteniment i conservació estructura, edificis, instal.lacions, materials de transport, mobiliari i atuells, material oficina, subministrament energia, combustible i carburants, productes neteja i higiene, telèfon, serveis recaptació, dietes, etc.	
3.-Despeses financeres	29.524.872
Interessos.	
4.-Transferències corrents	22.599.018
Aportacions a SOMSIG, S.L., al Consell Comarcal, atencions benèfiques i assistencials, beques, premis.	
6.-Inversions reals	12.452.259
Pla d'Obres i Serveis, equip informàtic.	
7.-Passius financers	38.815.455
Amortitzacions crèdits.	
TOTAL	207.500.000

AUDITORIA:

A finals de gener l'empresa auditora lliurarà l'AUDITORIA a l'Ajuntament, que la farà pública i l'enviarà a les institucions i els organismes pertinents.

El mes de febrer es donarà a conèixer el llistat (amb noms, dates, quantitats, etc.) de Planificació de Pagament del Deute Endarrerit i Reconegut, segons els resultats - conclusions de l'Auditoria i la disponibilitat econòmica.

SESSIONS DES DEL 14 DE JUNY 1991 AL 31 DE DESEMBRE 1991

Plens: Ordinaris, 3. Extraordinaris, 8.

Comissió de Govern: Ordinaris, 20.

S'ha participat en catorze programes de "L'Ajuntament informa" de Ràdio Municipal Sant Joan (tres d'enregistrats i onze en directe).

SUBVENCIONS PREVISTES PER A 1992

Homenatge a la Vellea	400.000
Escola Municipal de Belles Arts	1.700.000
Cavalcada de Reis	200.000
Col.legi Comarcal Joan XXIII	150.000
Col.legi Diví Pastor de St. Joan	420.000
Guarderia Diví Pastor de St. Joan	(*)600.000
Col. Sec. / Inter. / Dipos. Adció Local	1.500
Club Poliesportiu Santjoanenc	(*)500.000
Creu Roja Espanyola	30.000
Foment i Manteniment de l'Esport	2.500.000
Llar del Jubilat	1.000.000
Festes de Begudà	450.000
Festes de La Canya	800.000
Festes de Sant Joan	3.535.000
Activitats socials - culturals - recreatives	2.500.000
Agrupació Esportiva La Canya	400.000
Associació Catalana de Municipis	62.500
A.P.A. per a professors de Música i Gimnàstica ..	500.000
Fun. Publi. Foment d'Ens. Prof. Agr.	100
Centre Parroquial (activitats)	250.000
Casal d'Estiu - activitats	1.500.000
Amics de Sant Joan	375.000
Col.legi Públic Castanyer	(*)300.000
Emissora Municipal	1.200.000
Oficina d'Informació i Turisme	200.000
Ofic. Inform. / Assist. al Consumidor	200.000
Centre Sòcio - Cultural de Begudà	200.000
Federació Catalana de Municipis	62.500
Grup de Joves de La Canya	120.000
Soroll de les Fonts	755.000
Biblioteca	200.000
Coral	200.000
25 Aniversari a La Canya	250.000
TOTAL	21.336.600

(*) Cal afegir-hi altres aportacions de l'Ajuntament com poden ésser: Gas-oil i/o llum i/o serveis i/o neteja i/o informàtica, etc., que sumen, més o menys, sobre els **18.000.000** ptes.

P.U.O.I.S. 1992 / 1995, ATRIBUCIÓ INICIAL A LA DEMANDA

	Pressupost	Subvenció	%	Any
Llar d'Avis -				
Centre Social La Canya	8.430.754	4.215.377	50	92
Adequació Pont Begudà	2.106.930	1.053.465	50	94
Abast. aigua zona Aiguanegra	11.244.824	5.622.412	50	94
Urb. Sta. Magdalena				
/ St. Antoni	30.425.267	9.127.581	30	95
	52.207.775	20.018.835		

ENDEUTAMENT PREVIST DE PAGAR DURANT L'EXERCICI DE 1992

Interessos	29.524.872 ptes. any o	80.890 ptes. dia
Amortitz.	38.815.415 ptes. any o	106.343 ptes. dia
Total (int. + amortitz.)	68.340.327 ptes. any o	187.233 ptes. dia

DESPESES DEL CLUB POLIESPORTIU SANTJOANENC CARREGADES A L'AJUNTAMENT

Factures 1991

Llum	641.742
Fusteria	65.135
Electrònica	64.358
Informàtica	46.000
Fitxes futbol	350.000
.....	1.167.235

Inversions 1991

Instal.lació elèctrica camp de futbol	181.400
Drets escomesa elèctrica	292.663
Enrajolat piscina	4.433.486
Pista de fronton	1.238.314
Projecte tècnic "Santandreu"	385.233
Ampliació instal. esportives	4.143.975

Cobriment Clot de l'Infern 11.854.762

S.O.M.S.I.G. 1991

Per materials subministrats	689.482
Per treballs efectuats	666.250
.....	1.355.732

SUMA TOTAL 25.052.800

L'Esport a Sant Joan

ESPORT ESCOLAR O ESPORT COM PUGUEM?

Hola, amics:

Avui, i en properes ocasions, aprofitaré el mitjà que m'ofereix la revista "El Soroll de les Fonts" per adreçar-me a vosaltres i parlar sobre petites qüestions de l'esport escolar.

La temporada de competició escolar ja ha començat, per tant valorarem l'actuació de la nostra Escola fins aleshores.

Aquest any el Col·legi Públic Castanyer participa en les competicions que organitza el Consell Esportiu de la Garrotxa amb els següents equips:

- Dos equips de mini-bàsquet (masculí i femení).
- Un equip de futbol sala (masculí).
- Un equip de voleibol (femení).
- Vint-i-tres alumnes a les curses de cross.
- També tindrem en compte que altres alumnes participen en natació, futbol, bàsquet i atletisme, en diversos clubs.

Tenim un bon índex de participació ja que, de la totalitat dels alumnes, només n'hi ha vint-i-sis que no practiquen cap esport.

Per tant, hem de valorar positivament el moment actual del nostre esport escolar a nivell participatiu.

Però hem de tenir en compte que no estariem movent aquest nombre important de mainada sense l'esforç i la col·laboració dels amics: **Pere Cargol, Toni Peinado, Bernadeta Llongarriu, Ferran Rincon, Pep Gussinyer i Pep Planella.**

Tots ells, amb la seva tasca engrescadora dedicant-hi hores i entrenaments, fan possible aconseguir, per mitjà de l'esport, millorar la formació personal de la nostra mainada.

Per acabar, cal agrair a la Junta del Club Poliesportiu Santjoanenc i a la Direcció i el Claustre de Professors del Col·legi Castanyer, les facilitats que ens han donat a tots nivells ja que ambdues entitats, amb la seva voluntat d'iniciació i suport a l'esport, fan que tot això que hem dit pugui ésser realitat.

Les més sinceres gràcies a tothom.

Jordi Valverde

Professor d'educació física. Col·legi Castanyer

CLUB POLIESPORTIU SANTJOANENC Seccions i equips temporada 91 / 92

Bàsquet: 1.- Senior masculí, 9 jugadors; 2.- Juvenil masculí, 11; 3.- Cadet masculí, 12; 4.- Aleví masculí escolar, 9; 5.- Aleví femení escolar, 9 jugadors. **Total, 50 jugadors.**

Futbol sala: 1.- 3ª Regional, 21 jugadors; 2.- Juvenil, 15; 3.- Cadet, 14; 4.- Infantil, 18; 5.- Alevins, 18; 6.- Futbol sala infantil escolar, 9 jugadors. **Total, 95 jugadors.**

Volei: 1.- Infantil femení escolar, **10 jugadores.**

Natació: 1.- Edats 1985 - 1975, **52 nedadors.**

Ciclisme: **12 corredors.**

Total federats: 217.

Joaquim Faja

HISTÒRIA DEL FUTBOL A LA CANYA

El futbol a La Canya és conegut per l'actual A. E. La Canya, entitat fundada l'any 1973. Malgrat això, els seus orígens es remunten a l'any 1927, en què una sèrie de jugadors entre els quals hi havia els Albert Masdemont, Sebastià Juvinyà, Bernat Ferrés, Joaquim Martínez, Joan Escala, Pere Sala, Joaquim Estebanell, Albert Font i Amadeu Brugada, entre d'altres, jugaven partits més o menys seriosos.

Amb l'esclat de la guerra civil, el futbol va desaparèixer i no tenim constància d'altres equips en un pla competitiu tot i que hi havia equips de costellada. Cap als anys 60 es va tornar a revifar amb la creació d'un equip de juvenils, que participà en la lliga organitzada per la desapareguda O.J.E. (Organización Juvenil Española) jugant els partits al Casal Marià o a les antigues casernes d'Olot.

No fou fins l'any 1973 que, gràcies al Pla Parcial del poble, es va habilitar un camp de futbol que, tot i no complir les dimensions mínimes, va servir perquè un grup de joves jugadors i un altre grup de gent més gran fundessin el que és avui l'A.E. La Canya, encara que el seu primer nom fou LA CAÑA CLUB DE FUTBOL per raons de tots conegudes. Cal dir, però, que durant deu anys el Club només va tenir equips en les categories inferiors, i fou la temporada 1984 - 1985, a rel de la construcció de les actuals instal·lacions esportives, que es va crear la categoria senior. Aquestes instal·lacions, que realment són esplèndides i que són l'admiració dels clubs que ens visiten, foren construïdes per l'Ajuntament i diversos estaments oficials. Tot i això, però, voldríem fer palès el nostre reconeixement i el record envers una persona que veritablement fou l'impulsor no tan sols de l'obra, sinó també de l'estructura actual del Club, el Sr. Salvi Masoliver (EPR).

Com a gesta esportiva més destacada, cal esmentar el títol de campions provincials en la categoria d'infantils la temporada 1986 - 1987, en què quedàrem eliminats pel Barcelona At. pel resultat global de 4-2. Jugava l'actual jugador del FC Barcelona, Pinilla.

En l'actualitat el Club manté en competició l'equip senior, que milita en Tercera Regional, els equips infantil, alevins i benjamins, i com a novetat més destacada hi ha un equip de futbol femení, el primer de la comarca, que participa en el campionat provincial. Cal dir que en aquest equip hi juguen noies d'edats compreses entre els 12 anys i els 30 i que, per tant,

resta obert a totes les fèmies que desitgin jugar a futbol d'una forma seriosa i sota el guiatge de la Federació Catalana de Futbol, amb els mateixos drets i obligacions que el futbol masculí. L'equip actual és compost per vint-i-una noies, però és obert a qualsevol noia que tingui ganes de jugar.

Precisament el diumenge dia 12 de gener començarà el Campionat de Lliga, en el qual hi ha inscrits els equips de Vilafant, Tossa, Llers, La Canya, Porqueres, Cristinenc i Vidreres, i és molt probable que s'hi afegixin el Blanes i el Guíxols. Així doncs, serà una competició molt renyida, i des d'aquestes ratlles animem la gent que vingui a veure els seus partits perquè, encara que sembli mentida, n'hi ha que tenen una bona tècnica i per tant es veuen jugades de qualitat.

Però no solament el futbol és l'esport del Club, ja que enguany s'ha creat la secció de bàsquet amb la participació de dos equips femenins, concretament en les categories aleví i infantil, que prenen part en el campionat del Consell Esportiu de la Garrotxa. Per tant, es van ampliant les seccions del Club en consonància amb les necessitats del poble.

Només ens resta dir que l'esforç que fan els jugadors i els directius es mereixeria més suport per part de la gent del poble ja que aquesta és una altra forma de fer país.

Joan Guirado

President A. E. La Canya

CALENDARI DE LLIGA DE FUTBOL FEMENÍ

Diumenge, 12 gener, 11 matí, **La Canya - Vidreres**. Diumenge, 19 gener, 11 matí, **Porqueres - La Canya**. Diumenge, 2 febrer, 15'15 h. **Cristinenc - La Canya**. Diumenge, 16 febrer, 11 matí, **Tossa - La Canya**. Diumenge, 23 febrer, 11 matí, **La Canya - Llers**. Diumenge, 1 març, 11 matí, **Vilafant - La**

Canya. Diumenge, 8 març, 10 matí, **Vidreres - La Canya**. Diumenge, 15 març, 11 matí, **La Canya - Porqueres**. Diumenge, 29 març, 11 matí, **La Canya - Cristinenc**. Diumenge, 5 abril, 11 matí, **La Canya - Tossa**. Diumenge, 12 abril, 11 matí, **Llers - La Canya**. Diumenge, 26 abril, 11 matí, **La Canya - Vilafant**.

Natura

ROMANÍ (*Rosmarinus officinalis* L.)

Una vegada més, dins l'apartat de NATURA intentarem apropar-nos al món de les plantes i la seva utilització. Tal i com vàrem prometre en el darrer espai d'aquesta secció, avui intentarem donar la pauta per a la confecció del xampú d'herbes naturals.

El procés no és gens laboriós, i almenys amb aquest xampú sabrem del cert que no ens estem posant un excés de detergent al cap que pugui ocasionar danys al nostre cabell.

Bé, preneu nota de la "recepta casolana":

Agafem dues cullerades de *Saponaria officinalis* L. seca, una cullerada de camamilla (*Matricaria chamomilla* L.) i una altra cullerada de borax (aquest és millor que l'adquiriu a ca l'adroguer, ja que no serveix el que normalment s'utilitza a les tintorereries, sinó que l'heu de demanar purificat). Repartim aquests tres ingredients en dues cassoles de porcellana i aboquem 300 ml. de aigua bullent en cadascuna. Llavors ho tapem amb un tap de suro hermèticament i ho deixem reposar durant vint-i-quatre hores. De tant en tant ho remenarem per barrejar millor la preparació. Passat aquest temps filtrem les preparacions de les dues cassoles amb un filtre de nylon i en retirem les plantes. Ja tenim el xampú llest!

Com heu pogut observar, la confecció d'aquest xampú és molt senzilla. Això sí: cal que tingueu en compte el consell d'assegurar-vos que el borax és purificat i que les cassoles són de porcellana o d'algun material porós. Si ho féssiu amb una cassola d'alumini perdrieu tota l'aroma.

Les persones que tingueu el problema de la caspa, podeu provar de tractar-lo afegint ortiga (*Urtica dioica* L.) a la preparació, o bé una mica de julivert (*Chaerophyllum temulentum* L.).

SAPONARIA (*Saponaria officinalis* L.)

Si voleu aclarir-vos el cabell el que heu de fer és, després de rentat amb el xampú d'herbes, una infusió amb *Matricaria chamomilla* L. (camamilla) o bé amb *Rosmarinus officinalis* L. (Romaní) si us en voleu enfosquir.

Bé, suposo que aquesta és una bona recepta per confeccionar de manera casolana el vostre xampú. Penseu, però, que en aplicar-vos el xampú no obtindreu l'espuma que us és familiar en els xampús comercialitzats. De totes maneres, la seva eficàcia és demostrada, i la seva propietat aromàtica també.

Fins aviat,

Pep Pérez i Martra

PUB - OLOT
LUCKY LUKE
 Cervesa Whisky Musica
 Av. Sant Joan, 27 - OLOT

Turisme i consum

DESPLAÇAMENT D'UNA DELEGACIÓ DE SANT JOAN LES FONTS AL MUNICIPI D'YDES AMB MOTIU DE L'AGERMANAMENT D'AMB DÓS MUNICIPI

Presidits per l'Alcalde de Sant Joan les Fonts, Sr. Francesc Xavier Sala i Ayats, el dia 22 de novembre es van desplaçar a la població francesa d'Ydes un grup de quaranta-cinc persones en representació de la Corporació municipal, Societat Municipal de Serveis i Gestió, S.L., grups polítics i entitats municipals, amb l'objecte de tornar la visita que la població francesa d'Ydes havia fet fa un any a Sant Joan les Fonts, amb motiu de l'agermanament d'aquests dos municipis.

Al municipi d'Ydes el grup va ésser rebut per la Corporació municipal, al front de la qual hi havia el Senador - Alcalde Sr. Roger Besse, que va intercanviar paraules de benvinguda amb l'Alcalde de Sant Joan les Fonts.

Durant les atapeïdes jornades es van efectuar visites als diversos centres culturals, esportius, industrials i, amb una emocionant cerimònia, es van inaugurar els senyals d'agermanament, situats a l'entrada de la població on, amb la presència de la televisió francesa, es van treure les banderes francesa i catalana que cobrien els esmentats senyals, les quals foren intercanviades pels Alcaldes - Presidents d'ambdues poblacions.

En el decurs d'aquestes jornades es va confraternitzar amb els habitants d'Ydes, els quals van acudir als actes en quasi tota la seva totalitat.

Durant el sopar ofert pel municipi d'Ydes a la nostra delegació, va actuar magistralment el grup folklòric "La Miramontesa", que va interpretar balls de la regió del Cantal. Acabada l'actuació, i amb el fons sonor de les campanades del rellotge de Sant Joan les Fonts, van presentar un monumental pastís en el qual apareixien les esglésies de Sant Joan les Fonts

i d'Ydes amb el pont romànic de la primera i el pont de la població germana. Aquestes dues maquetes es presentaven separades per la representació dels Pirineus, que en un moment determinat foren trencats, cosa que va permetre l'acostament dels dos monuments com a símbol d'unió. Els trossos resultants foren servits als convidats enmig d'un gran aplaudiment.

La visita es va acabar el diumenge dia 24, en què es van constituir diferents comissions de treball que en un futur donaran suport i realitat a aquest agermanament.

S'ha de destacar la calor, cordialitat i simpatia amb què la població d'Ydes va acollir la delegació de Sant Joan les Fonts.

En fi, unes jornades molt intenses i positives que van cristal·litzar l'agermanament d'Ydes i Sant Joan les Fonts.

Alfonso López del Valle

L'OMIC informa - MANIPULACIÓ D'ALIMENTS

Amb l'objecte d'evitar intoxicacions alimentàries (toxiinfeccions) és necessari manipular correctament els aliments tant a nivell casolà com a nivell col·lectiu (menjadors públics, restaurants...).

Un aliment es pot alterar per diferents causes:

-Per causes físiques: dessecació, pèrdua de vitamines per acció de la llum, etc.

-Per causes químiques: formació de gases, acidificació, per reaccions en llauens de conserva, contaminació per òxids produïts en recipients de coure o desprendiment de sals de plom en ceràmiques vidriades...

-Per causes biològiques: bé produïdes pels seus propis ferments que, controlats, poden ésser beneficiosos com en el cas de l'elaboració del iogurt, fermentació de formatges o embotits, elaboració del vi, etc., o bé produïdes per organismes microscòpics patògens com bacteries, virus, fongs o paràsits.

La majoria d'aquests gèrmens viuen als budells de l'home i dels animals, a la pell, al nas i a la gola, i en passar els aliments es multipliquen produint les toxiinfeccions alimentàries.

Aquests gèrmens passen a l'aliment directament en parlar, tossir o esternutar, a través de l'aire, a través de les mans (especialment de les ungles), a través de la pols i la terra, a través de l'aigua utilitzada si no és potable, a través dels insectes i rosegadors i a través dels estris mal rentats.

Els gèrmens es reproduïxen intensament en els aliments quan tenen humitat i temperatures òptimes. La temperatura ideal per a la seva reproducció és 36 - 37º, i per sota d'aquesta temperatura, a 0 i menys graus, romanen endormiscats i reviu en tornar a la temperatura ideal de 36 - 37º. Als 65º comencen a morir, i als 100º sols poden subsistir uns minuts.

Per tot el que hem dit s'aconsella:

* Guardar els aliments a la nevera fins a la seva utilització, sobretot la carn, el peix i la llet.

* Les hortalisses que es consumeixen crues, és aconsellable submergir-les

mitja hora en un recipient amb aigua a la qual s'han d'haver afegit deu gotes de lleixiu per litre.

* Els utensilis de la cuina han d'estar en perfecte estat de netedat per tal d'evitar el creixement de gèrmens.

* Evitar els insectes, rosegadors i animals domèstics als llocs on es preparen els aliments.

* Abans de preparar els aliments cal rentar-se les mans fent servir el raspall de les ungles.

* En cas de tenir una ferida a les mans, protegir-la amb un àpòsit impermeable per tal d'evitar que els gèrmens de la pell passin als aliments.

* No tossir ni esternutar sobre els aliments.

* La llet comprada sense envasar (a doll) s'ha de fer bullir dues o tres vegades per tal d'eliminar els gèrmens que hi hagi.

* Rentar bé la fruita abans de consumir-la a l'objecte d'eliminar els gèrmens, plaguicides i pesticides continguts en la seva pell.

* Per tal de confeccionar la maonesa és necessari fer servir ous sense esquerdes a la clova, afegir-hi llimona o vinagre, i consumir-la abans de vint-i-quatre hores. (Conservar-la sempre a la nevera).

Apliqueu aquestes normes per tal d'estalviar-vos mals molestos, i moltes vegades greus, en la família.

Alfonso López del Valle

NOTA INFORMATIVA: A partir de primers d'octubre de l'any passat, s'han ajuntat les oficines d'Informació al Consumidor i la de Turisme, obrint-se novament la segona, que estava tancada al públic. Per aquest motiu l'Oficina d'Informació al Consumidor ha passat a ocupar la que era de Turisme, Carretera d'Olot, 53, on es desenvoluparan les dues activitats de consum i turisme amb un sol responsable. L'horari de l'Oficina per atendre el públic és el següent: **Dilluns** de 4 a dos quarts de 9 del vespre, **dimarts, dimecres, dijous i divendres** de les 11 del matí fins a dos quarts de 3 de la tarda. El **telèfon** és el **29 05 07**.

Espero que continuaran visitant aquesta Oficina, ja que som aquí per servir-los en tot el que es refereix a consum, sanitat i turisme.

Lletres

ELS PREMIS LITERARIS D'ÒMNIUM CULTURAL

La qüestió dels premis literaris ha suscitat, darrerament, moltes opinions contraposades: que si afavoreixen la creació de noves obres i beneficien la Literatura Catalana, que si els autors només escriuen pel premi en metàl·lic i això desprestigia el seu talent... N'hi ha per a tots els gustos. Així per exemple, Vicenç Villatoro escrivia, en la revista "Serra d'Or", un "Elogi dels Premis Literaris" en què deia, entre altres coses, que *a mi, els premis literaris em semblen importantíssims, utilíssims, imprescindibles, a condició de no creure-hi gaire. Jo proposo, per mirar-los, unes ulleres d'escepticisme raonable, no despectiu, humà...* Val a dir que ÒMNIUM CULTURAL fa molt de temps que ha sabut mirar a través d'aquestes ulleres d'humanitat literària. Amb els seus premis juvenils ha engrescat més d'un jove talent a continuar pel camí de l'escriptura.

Ésser escriptor no és gens fàcil, ben al contrari, escriure requereix molts esforços que sovint no són reconeguts. Molts dels nois i noies que han presentat les seves creacions al seu, potser, primer concurs literari,

han rebut la decepció d'un fracàs. Desenganyats i tristos, deixaran amb recança el llapis i el paper convençuts que allò no és la seva vocació. Els més tossuts, però, no es deixaran abatere per la negativa del Jurat i continuaran endavant en la seva tasca de joves novel·listes i poetes. D'aquí a uns anys -tant de bo sigui així!- guanyaran un premi molt més important i es faran un nom en el món de la Literatura. I aquells qui han guanyat? Rebran amb honor el premi que ha merescut la seva composició i se n'oblidaran per a sempre? Ben segur que no serà així. Potser per a alguns ha estat una nova experiència i no passaran d'aquest nivell, però en la majoria dels guanyadors naixerà un interrogant que anirà creixent amb els anys: si he guanyat un premi, no ho dec fer malament, potser sóc un escriptor en potència... Nosaltres no ho sabem, però de moment ens conformem amb llegir aquestes creacions premiades amb la secreta esperança que no seran les últimes.

Esther Santaló

ELS GUANTS MÀGICS

Aquesta història que us explicaré ara, és la que em va passar l'hivern passat.

Era un dels dies que feia més fred, i quan vaig arribar a l'escola tenia les mans com el gel. És clar, no portava guants!

Vaig estar pensant un moment i vaig decidir que l'endemà aniria amb la mare a comprar-me'n uns. I sí, sí, dit i fet, l'endemà vaig sortir amb la mare a primera hora, més eixerida que un pèsol, cap a la botiga. Quan hi vam arribar l'aparador era ple de guants molt bonics, però n'hi havia un parell que, quan els vaig veure, em vaig quedar bocabadada. Eren uns guants verds, i els dits eren liles amb ratlles roses. Vam entrar, i al cap d'uns instants ja sortia de la botiga amb els guants posats, més contenta que unes pasqües.

Quan vaig arribar a casa corria amunt i avall ensenyant a tothom els meus guants nous. Al cap d'uns instants, me'ls vaig treure i els vaig endreçar al calaix, vaig anar a l'escriptori i vaig començar a fer els deures, però de seguida vaig sentir que la mare, des de la cuina, picava de mans i em cridava per anar a dinar. Jo ja hi anava, però de sobte vaig sentir que des del calaix on havia deixat els guants alguna cosa feia fressa i fins i tot cantava.

Abans d'obrir el calaix, vaig cridar tothom perquè veiessin allò, però com més cridava més fressa feia. Per fi em varen sentir i els ho vaig explicar tot, varen obrir el calaix i... se'ns va glaçar la sang. Sabeu per què? Perquè els guants que havíem anat a comprar al matí saltaven, ballaven i cantaven. Al cap d'una estona els vam guardar i vam decidir que a la tarda els aniríem a tornar a la botiga, i que ja n'hi cantaríem quatre de fresques, a la botiguera. Va arribar la tarda i vam anar a la botiga amb els guants cantant i ballant pel carrer.

Quan hi vam arribar, la botiguera va quedar sorpresa en veure que els guants que ens havia venut al matí saltaven i ballaven.

Ella, en veure com la miràvem, va endevinar el que pensàvem, però va dir que no sabia res de tot allò, però que l'endemà passava el viatjant i ho aclariria tot, i que ja ens telefonaria. L'endemà ens va trucar tan bon punt va obrir, i sabeu què ens va dir?: Que el viatjant s'havia equivocat i en comptes de portar-los a la botiga del costat, que venien bromes, i una d'aquestes eren els meus guants, els quals quan picaves de mans saltaven, els va portar a la botiga del costat que venien guants i la botiguera ens els va vendre a nosaltres.

Però ara, cada vegada que vaig a comprar uns guants abans pico de mans unes quantes vegades per si de cas...

Laia Serrat i Danés

5è EGB. 11 anys. 2n. premi prosa

Concurs Literari Infantil i Juvenil de la Garrotxa 1991.

Organitzat per Òmnium Cultural.

EL MARINER

Sóc un pobre mariner,
sense tripulació,
que navega mar endins
sense direcció.

Esquivant les onades,
enmig d'un gran jardí,
sóc com una flor
sense camí a seguir.

No sóc ric en les paraules,
però sóc sentimental,
vaig vestit amb poca cosa
i conec el que és el mal.

Sota el far que tant m'estimo
contemplo el sol morir,
i observo com la lluna
em torna a seduir.

No sóc més que un solitari
navegant amb emoció,
sóc com un aliat a la barca
que no coneix la por.

Sóc un pobre mariner
sense tripulació,
que navega mar endins
sense direcció.

Cristina Riera i Canalias

7è. EGB. 13 anys.

Concurs Literari Infantil i Juvenil de la Garrotxa 1991.

Organitzat per Òmnium Cultural.

MONTSERRAT ROIG: ENTRE LA VERITAT I LA MENTIDA (I)

"Cal una mica de mentida per imaginar-nos que perseguim una mica de veritat..." ⁽¹⁾ (p. 12).

És un País estrany, el nostre. La gent hi malviu, hi lluita, el defensa, el critica... i sembla com si ningú no s'adonés d'aquest esforç col·lectiu. Homes i dones que des del món de la política, les arts, les lletres, el camp o la ciutat, es preocupen per descobrir l'autèntica veritat de la vida. Són desconeguts per a la majoria de la gent i els seus noms només apareixen a la llista dels herois una vegada morts. El reconeixement públic els arriba, llavors, en proporció a les dificultats per les quals ha passat la seva existència o el seu tràgic - sobtat - inesperat final. És un País on la cultura es manté tot recordant un escriptor cada mes, celebrant els cinc-cents anys de cavallers medievals o muntant campanyes publicitàries d'autors recentment desapareguts. Si no hi ha publicitat, l'escriptor no és popular i les seves obres no es venen bé. Es tracta d'un cercle viciós sense sortida, i la Montserrat Roig n'ha passat a formar part, fa ben poc. Ens ha deixat, però, una lúcida reflexió sobre l'ofici d'escriure, el fet d'ésser dona i l'intent de destriar, enmig del record i el pas del temps, la veritat real de la mentida literària. A partir de **Digues que m'estimes encara que sigui mentida** podem recórrer tota la seva trajectòria vital, els seus principis, preocupacions i desigs.

Una escriptora dels anys 70

"Així neix la disglòssia que encara estem patint els qui no vam ser educats en català..." (p. 38)

Montserrat Roig va iniciar-se com a escriptora durant la dècada dels setanta. Al costat d'autors amb una gran experiència sobre les espatlles, com Mercè Rodoreda, Pere Calders o Salvador Espriu, d'altres van començar a publicar llavors, posant-se al costat d'aquests escriptors

consagrats. La majoria dels qui s'estrenaven havien nascut després de la Guerra Civil i educat en temps difícils, fet que els havia convertit en **autodidactes** pel que fa a l'ús de la llengua i els coneixements literaris. Aquest nou grup d'escriptors, de després del 39, arribaven marcats per tres etapes:

-Els darrers anys del franquisme, caracteritzats per la resistència i la combativitat.

-La mort del general Franco.

-La transició, el camí cap a la construcció d'una societat culturalment normal.

Tots ells eren conscients que aportaven un canvi i que havien de superar el passat. Amb tot, les experiències emmagatzemades pesaven massa per poder-se'n oblidar i, com una mena d'alliberació personal, les seves obres es van començar a alimentar de material autobiogràfic, personatges frustrats que cercaven una societat millor o que retornaven a casa després de molts anys d'exili. Molts crítics han assenyalat la influència de l'autobiografia a **Ramona adéu** o **El temps de les cireres**, sense tenir en compte, però, la transformació i manipulació que pateixen els records en entrar en contacte amb el món literari. Montserrat Roig ens avisa: *Ara l'escriptora ja ha evocat els records, els ha triat, els ha manipulat. Ha après a somriure quan la titllen d'autobiogràfica. Si sabessin com ha mentit!*" (pàg. 46).

Juntament amb Montserrat Roig naixia tota una "generació" de narradors que havia d'enriquir la cultura catalana, entre d'altres: Jaume Fuster, Josep Albanell, Terenci Moix, Maria Antònia Oliver, Carme Riera, Jaume Cabré, Josep Piera, Oriol Pi de Cabanyes, Pau Faner, Jordi Coca, Isa Tròlec, Ferran Cremades, Joan Francesc Mira, Biel Mesquida i Quim Monzó.

Des d'una perspectiva de dona

"...les escriptores ens assemblem als llatinoamericans: anem per la vida demanant perdó per existir..." (pàg. 71)

Dones de tots els temps s'han sentit marginades davant les mirades d'incomprensió i rebuig d'homes incapaços de comprendre per què escriven. Algunes d'elles es van abocar a la literatura amagades darrera pseudònims masculins i, durant molts anys, la història ignorà el seu veritable origen. Encara avui, se sol creure que l'estil femení és un sinònim de tendresa, sentimentalisme i llagrimeta. Però Montserrat Roig, investigant el món de la ficció literària, demostra la falsedat d'aquestes suposicions. L'escriptor ha d'aconseguir captar les sensacions d'ambdós sexes sense identificar-se amb cap. Perquè, dins una novel·la, les coses són vistes per personatges home o dona, però aquests han nascut d'uns ulls sense sexe, els ulls de la ment de l'escriptor.

Viatjant per les planes de **Digues que m'estimes encara que sigui mentida** anem descobrint com Montserrat Roig, malgrat ésser conscient del doble esforç que suposava ésser dona i escriptora, va continuar la tasca de creació de noves obres, no com una càrrega, sinó com un repte. Perquè havia comprès que, tot i considerar-se *filla de les restes de molts somnis* (p. 158), la realitat ensenya que *quan triem l'ofici d'escriure, triem també la soledat* (p. 159).

Esther Santaló

(1) L'article ha nascut a partir de les impressions que ens ha produït la darrera obra de Roig, **Digues que m'estimes encara que sigui mentida**, Edic. 62, col. Cara i Creu, Barcelona, 1991; totes les cites aparegudes han estat extretes d'aquest llibre i, per tant, ens hem limitat a assenyalar només el número de plana, entre parèntesis.

Col·laboracions i opinions

La pintura del zero als istmes (IV) EL CUBISME

Pintura cubista de Pablo Ruiz Picasso.

El Cubisme és, sense cap mena de dubte, el moviment artístic - pictòric que ha marcat una frontera més definida entre l'art clàssic i l'art actual. Cézanne és considerat com el pare de l'art modern, i la paraula cubisme neix d'una de les seves frases que diu: *La naturalesa pot ésser expressada pel cub, el con i el cilindre*. Les seves obres ja mostren un inici d'aquest moviment, encara que es

pot considerar el seu inventor Picasso, amb el seu quadre "Les senyoretes d'Avignon", i com a ideòleg el poeta Apollinaire.

El Cubisme sorgeix a París els anys 1906 - 1907 i a més de Picasso que, com diem, pot ésser considerat el seu inventor, fou seguit per Braque, Guillaume, Max Jacob, Matisse i Juan Gris, un dels més purs representants del moviment. També s'adhereixen a la tendència F. Leger, R. Delannay, Jacques Villon i Marcel Duchamp, entre d'altres, encara que aquest últim és considerat per alguns comentaristes com a futurista.

Entre els escultors tenim Le Fanconier, Archipenko, Duchamp i Villon.

El Cubisme és real i irrealista al mateix temps. Mitjançant aquest es mostren sobre una superfície totes les parts de la forma d'un objecte, veient-se de front i de perfil, per sobre i per sota, i fins per l'interior, representa les figures considerant el que tenen de geomètriques. La seva paleta és limitada a colors llisos compostos per terres, roig, terrós, ocres, verds, blau terrós, blanc, negre i gris, i amb ells resol els diferents plans o facetes de les seves formes sense intentar donar relleu o profunditat. Per potenciar aquesta gamma de colors empenen també papers i objectes enganxats a la tela, introduint d'aquesta manera el "collage" en la tècnica pictòrica. Així com els impressionistes desintegren el color creant una paleta il·limitada, els cubistes desintegren les formes i les tornen a reconstruir amb una gran consciència del dibuix.

El moviment cubista passa per diverses etapes: la primitiva o cezanniana (1907 - 1909); l'anàtica, caracteritzada pel simultaneisme, en la qual es mostren simultàniament els diferents aspectes de les formes d'un objecte, etapa en la qual s'inclouen els collages; i el sintètic, en el qual es pretén sintetitzar mitjançant la senzillesa de figures geomètriques el repertori formal bàsic del moviment.

La guerra del 1914 posa fi al treball de la majoria dels artistes, els quals foren mobilitzats; no obstant això, alguns artistes com Picasso, Juan Gris i Delannay continuen en la tendència fins entrat el 1917. A partir de llavors segueixen diferents direccions. Així doncs, Duchamp i Picabia evolucionen fins al dadaisme; Mondrian fins a l'abstracció total; Leger, Macoussis, Gleices, La Fanconier i Villon cap a formes d'expressió més personalitzades. Únicament Juan Gris romandrà fidel al cubisme, i el conduirà cap a una espècie de punt final.

Encara que amb algun intent intermedi, el Cubisme va acabar el 1918 com a moviment històric.

Alfonso López del Valle

En la revista "Parlem-ne" corresponent al mes de desembre passat, i que tan gentilmente ens obsequia el grup de Convergència Democràtica de Catalunya a Sant Joan les Fonts, he observat unes dades confuses que considero involuntàries, però que crec que convindria comentar a fi d'evitar falses interpretacions:

En la pàgina central, on diu: L'Impost sobre Béns Immobles (IBI) i que diu:

L'any 1991 l'IBI era el 0,85%.

I l'any 1992 l'IBI és del 0,81%

i a continuació s'explica que això significa que, tenint en compte l'increment produït per la inflació, els santjoanencs continuarem pagant l'any 1992 el mateix impost que hem pagat durant l'any 1991.

I ara jo comento:

a) L'IBI és un tant per cent, i com a tal la inflació, que és un altre tant per cent, no hi té cap repercussió (si fos així, amb els anys acabaria essent un 100% o més).

b) Si tingués a veure amb la inflació seria sobre el 0,85 de l'any 1991 i no sobre el 0,81% com es diu en l'esmentada revista.

Per tant, en el cas **a)** hi hauria una disminució sobre l'impost actual de:

$(0,85 - 0,81) 100, \text{dividit per } 0,85\% = 4,7\%$.

i en el cas **b)**, comptant que la inflació a Catalunya durant l'any 1991 ha estat d'un 6'5%:

$0,85 \times 1,065 = 0,905\%$.

cosa que representa que, si al 0,85% de l'any 1991, li augmentem el 6,5% d'inflació, resulta que per pagar els mateixos impostos de l'any passat aquest any hauríem de pagar el 0,905%.

Com que resulta que pagarem un 0,81%, la disminució serà:

$(0,905 - 0,81) 100, \text{dividit per } 0,905 = 10,5\%$.

Com es veu, el resultat és que aquest any els santjoanencs pagarem un 10,5% menys d'impostos sobre els Béns Immobles (IBI) que l'any 1991.

Enriqueta Galceran

Tothom qui desitgi fer un article o una col·laboració... pot fer-la i lliurar-la a algun dels membres de l'Equip de Redacció. El que sí que demanem és que aquests articles vagin signats i amb una extensió màxima de 2 pàgines.

Nota: L'Equip de Redacció de la revista "El Soroll de les Fonts" no es fa responsable en cap moment dels articles que es publiquin signats pel propi autor.

L'art de menjar

Els torrons

Per Nadal, amb l'hivern i el fred, l'escudella, els regals i els torrons tenen una gran tradició aquí al nostre país.

Dels temps dels nostres avis podem recordar el torró de Xixona, el d'Alacant, cruixent i fort, i el de rovells. Actualment, a aquests tres sabors tan tradicionals hi podem afegir els de xocolata, nous, cireres, fruits diversos, licors, etc... que cases comercials han anat explotant de mica en mica. Cal esmentar, però, que els torrons més bons són els que fan les pastisseries, amb els seus mètodes artesanals i amb productes d'alta qualitat.

Això sí, artesans o mecanitzats, són les postres dolces de les festes nadalzenques i de tot l'hivern.

L'origen dels torrons no és gaire clar. Mentre que uns diuen que va ésser un pastisser barceloní anomenat Torró o Torrons, que va donar fama i nom a aquestes postres, altres diuen que vénen d'Alacant.

Els partidaris de l'origen barceloní aporten dues versions, i per tant dues dates. Segons Gabriel Miró, el 1703 es va convocar un concurs per elaborar pastissos que duressin més d'un mes. El guanyador fou el senyor Torró o Torrons.

L'altra versió és del 1714, temps de Felip V, temps difícils en què el senyor Torró va barrejar els únics aliments que tenia: mel i ametlles.

Els alacantins assumeixen com a pròpia la tradició àrab de barrejar productes.

Deixant a part els orígens, diuen que el torró és una massa obtinguda per la barreja cuita de mel, ametlles i sucre, amb ou o sense. Cal distingir entre el torró i el massapà, que és una massa obtinguda per mitjà de cocció o no de sucres i ametlles crues, pelades i mòltes.

La regulació dels torrons els divideix en tous, durs, de neu, massapà, rovell, xocolata, crema i fruita. La qualitat ve designada en quatre classes: classes suprema, extra, estàndard i popular. Les dues primeres han d'ésser obligatòriament indicades a l'envoltori del producte.

La recepta

TORRÓ D'AMETLLA I AVELLANA

Ingredients: 250 grs. de sucre, 250 grs. de mel blanca, 250 grs. d'ametlla, 250 grs. d'avellana, cinc clares d'ou, canyella.

Elaboració: Escalduu les ametlles i les avellanes, peleu-les i torreu-les al forn. Fet això, les piquem al morter a fi que quedin ben fines. Batem les clares a punt de neu i les barregem amb les ametlles i les avellanes.

En un cassó hi posem la mel i el sucre. Deixem que arrenqui el bull i hi afegim la barreja remenant durant uns 15 minuts procurant que no es torri. Passat aquest temps ho traiem del foc, ho posem en un motlle i ho deixem refredar. Ho espolem amb canyella.

Una beguda per a aquestes postres: Concretament, no n'hi ha cap. Podem recordar, doncs, que tenim una gran ratafia a la nostra comarca com és la Russet, dolça i negra, que omple el paladar. També hi ha el garnatxa empordanès, que deixa un gran sabor de boca i, una mica més sec, tenim el gran cava català o el "champagne" francès.

Pep Nogué i Puigvert

El Soroll De Les Fonts

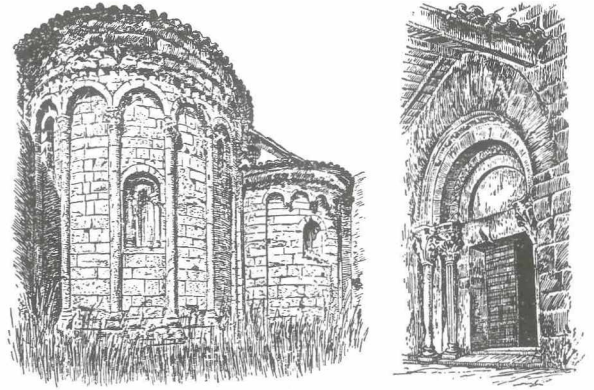
Anuncieu-vos-hi

Tel. 29 07 39

La nostra història

Per conèixer la nostra història, el millor és que ens l'expliquin la nostra pròpia gent. Una d'aquestes persones ha estat en Francesc Caula, el nostre historiador.

Per això us convidem a llegir una ressenya sobre la nostra església romànica, que es va publicar en el seu llibre "Les parròquies i comuns de Santa Eulàlia de Begudà i Sant Joan les Fonts (pàgs. 182 - 183).

(Il·lustració de l'autor, Francesc Caula).

REFORMES DE MAL GUST A L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN LA "GUERRA GRAN" O "D'EN RICARDOS"

Font: Francesc Caula.

(sic) No voldria parlar de les mutilacions i afegidures amb què es va estrafer el temple romànic de Sant Joan les Fonts a mitjans del segle XVIII. És dolorós haver de recordar fets que tant rebaixen el gust artístic d'una època, però és deure del cronista fer-se ressò de la realitat històrica. Per a els no iniciats en les formes de l'art, per a els desconixedors de la passada grandesa d'aquesta bellíssima obra, orgull del poble que la posseix, vull recordar, encara que lleugerament, com era en els temps de la seva puixança i esplendor. L'església apareixia isolada, sense cap construcció adherida, nets d'arrebossaments els murs interiors i obertes les portes laterals foranes avui aparedades. Entrant per la porta principal es divisaven les tres naus, sense el chor, terminant en un absis semicircular cada una; la del mig, espaiosa, solemne en la seva alçària, adornat l'altar major amb el formós retaule del patró Sant Esteve, pintat i daurat, i la imatge de la Santa Majestat, passant la llum naixent pel centrat romànic finestral adornat amb petites columnes de treballats capitells. En els absis de les naus laterals, els altars i retaules de la Verge i Sant Joan. Per la porta lateral, avui amagada darrera l'actual altar de la Majestat, es sortia al cementiri vell, i per la que hi ha a la banda dreta de l'església, prop l'altar del Roser, s'eixia davant les cel·les monacals, alçant-se a la dreta sortint el campanar romànic. La soletat del lloc, voltat d'aigües, rouredes i aulinars, convidava a la meditació i a l'ascetisme. Així restà el temple mentre se'n cuidaren d'ell els monjos. En ésser aquests traslladats a Camprodon i restar l'església convertida simplement en parròquia, fou construït el chor, segons ja he dit en la pàgina 143, i a mitjans del segle XVIII es fan noves obres que desfiguren completament la fesomia de l'antiga fàbrica, com són l'emparedament de les portes laterals foranes, l'arrebossament de les parets i pilans interiors i l'inconcebible enderrocament de l'absis lateral de la nau dreta per a construir en el seu lloc la sagristia. Aquesta obra tan antiestètica, que trenca l'harmonia de línies en l'exterior, es portà a cap l'any 1752 i entre els jornals dels paletes i l'aportació personal dels feligresos vingué a costar unes 50 dobles. El retaule gòtic de Sant Esteve, obra de gran vàlua del segle XV, fou

repintat en el XVI i, finalment, tret del seu lloc i mutilat per a col·locar en l'altar major l'actual d'estil barroc, que fou concertat pel preu de 850 lliures barceloneses, essent començat en 1752 i acabat en 1756. S'encarregà de daurar-lo, l'any 1774, En Jacint Ferrussola, daurador de Banyoles, costant el seu treball 1.200 lliures, anant comprès en dit preu el daurat del tabernacle del Roser, que s'utilitza així mateix per a Sant Isidre. L'altar d'aquest Sant, patró dels pagesos, fou obrat l'any 1731. En 1779 es féu l'ull de bou per donar més claror al chor, anomenat aleshores, vulgarment, "la O de l'església", obra que es donà a preu fet pel pressupòsit total de 36 lliures, calculant-se el jornal de paleta a 11 sous i 3 diners cada un.

En l'exterior també es modificà l'estructura del temple enderrocant el "campanar vell" per a fer l'actual, el qual es començà en 1791 i continuà alçant-se fins el dia 23 de desembre de l'any següent en que s'acabà, havent estat sospeses les obres durant aquest període per espai de dos o tres mesos, "temps necessari per a reposar els materials", segons nota dels llibres parroquials. Sense comptar el valor dels treballs d'aportació personal dels feligresos, costà la seva construcció 1.125 lliures barceloneses. Amb motiu d'aquestes obres es produí gran rebombori en el poble per pretenir aquest tenir pas per dins de la rectoria fins al "campanar vell", al·legant també certs drets a l'ús d'una estança que hi havia on al present hi ha el campanar nou. Aquesta estança i la del "campanar vell" servien per a refugiar-se els veïns en cas de persecució, per el que la gent defensà amb energia llurs drets davant l'autoritat del senyor rector, amenaçant-lo "amb no portar pa ni ofrenes a l'església, ni fer absoltes, deixant incògrua la rectoria". El bon tacte del senyor rector, donant en part compliment a la voluntat del poble, evità que es portés endavant les amenaces. Com es veu, el "campanar vell" era fora de la línia de la façana principal de l'església, si bé adherit a n'aquesta en la seva cara de mig-jorn. El poble utilitzà també sempre els campanars vell i nou per a tocar a sometent, essent aquesta facultat privativa del batlle i dels regidors, els quals s'encarregaven de tenir les campanes en bon estat, segons ja he dit en les pàgines 158 i 159 d'aquest llibre.

Crítica d'art

UBALDO GÓMEZ - DIBUIXOS A LA PLOMA

Exposicions individuals: Valladolid, León, Segovia, Peñafiel, Figueres, Girona.

Col·lectives: Sant Joan les Fonts, Barcelona, Basilea (Suïssa).

Membre de la "Sociedad Española de Médicos Escritores y Artistas".

Membre de la "Unión Española de Artistas Médicos". Membre de la "Unión Mundial de Artistas Médicos".

Diversos premis artístics i literaris.

Una vegada més, ens acostem a una personalitat artística del nostre poble en mostrar en aquest número una obra d'Ubaldo Gómez a la portada. Un personatge no menys conegut encara que potser a nivell popular més mèdicament que pictòric.

Ubaldo Gómez és un metge amb habilitats artístiques. No sols en el dibuix, sinó també en la literatura, trobem les mostres del seu esperit creatiu.

Practica l'art com una manera de gaudir de les seves hores d'oci,

de gaudir del seu temps lliure, des de fa més de trenta anys, dedicant un temps considerable a cada una de les obres realitzades. Cal dir que cada quadre, cada dibuix que fa, és fruit d'un treball meticulós amb el màxim detall a través de la tècnica que el domina i de la qual posseeix un molt bon coneixement: el dibuix a tinta i amb tremp.

Quasi la totalitat dels seus dibuixos són basats en la monocromia. Ofereix una visió hiperrealista de la realitat buscant la perfecció de formes.

La temàtica predominant podríem dir que són els motius arquitectònics, que ell elegeix i tracta de transmetre a la seva manera. No falta tampoc en el seu repertori d'obres la figura humana com a tema d'un quadre, tractada, per suposat, amb la minuciositat que el caracteritza.

Una semblança sorprenent amb la realitat, un treball al màxim de detallat, una increïble precisió, uns contrallums memorables, tot això ho trobem en els seus dibuixos..., en la seva obra d'art.

Nuri Gussinyer

Informàtica

La informàtica s'està implantant cada vegada més a casa nostra. Un fet que ho demostra clarament és la gran quantitat d'ordinadors que s'han venut aquestes passades festes de Nadal.

Cada vegada hi ha més persones o empreses que veuen la necessitat de comprar un ordinador per portar la seva comptabilitat, fer cartes amb més comoditat que amb una típica màquina d'escriure, fer la facturació d'una empresa amb molta més rapidesa, jugar...

Però el problema sorgeix a l'hora d'escollir quin és l'ordinador que més ens convé d'acord amb les nostres necessitats.

Actualment hi ha una oferta molt gran i molt variada d'equips informàtics, cosa que permet trobar l'ordinador que més s'ajusti a les nostres necessitats i al nostre pressupost.

Les diferències entre l'ordinador més econòmic i el més car són en els diferents components que formen un equip informàtic, els quals seran més o menys avançats tecnològicament.

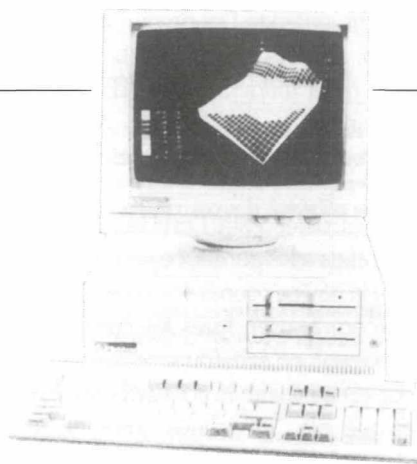
A continuació anem a veure quins són els components més típics i bàsics que formen un equip informàtic, els quals alhora són allò en què ens hem de fixar quan comprem un ordinador, ja que ens marcaran el preu final de l'equip:

-La unitat central: És la part més important de l'ordinador. Hi ha el processador (el cervell de l'ordinador), la memòria i el sistema elèctric. La velocitat de treball de l'ordinador ve determinada pel processador. Actualment, un ordinador es considera ràpid a partir de 12 Mhz. La quantitat de memòria considerada mínima per poder treballar amb la majoria de programes és de 640 Kb.

-La pantalla: Cal distingir entre dos grans tipus de pantalles, les monocromes (verdes, blanques o taronges) i les de color. Les monocromes són una mica menys perilloses per a la vista. En canvi no són tan agradables de treballar-hi com les de color. Si la finalitat de l'ordinador ha d'ésser per a jocs, cal decantar-se clarament per les pantalles de color (són més cares, però donen molta més qualitat als jocs).

També podem instal·lar un filtre a la pantalla per millorar-ne el contrast i protegir més la vista.

-El teclat: És aconsellable que sigui del tipus "expandit" (102 tecles) ja que és molt més còmode de treballar-hi.

-Unitats de disc: És gairebé necessari de disposar de disc dur per la rapidesa, i encara més per la comoditat. Considerarem prou gran un disc dur a partir de 40 Mb.

A més, cal disposar d'unitats de disquets per poder-hi introduir els programes. Hi ha dos tipus de disquets segons la seva mida: s'anomenen de 5 1/4 i de 3 1/2. L'elecció d'un tipus o altre dependrà de les necessitats del comprador. És molt útil disposar de tots dos tipus en el mateix aparell.

-La impressora: Pot ésser de 9 o 24 agulles, o làser. L'elecció d'un tipus o altre dependrà de la rapidesa i de la qualitat de la impressió que necessitem.

-Els programes: Per poder funcionar, un ordinador necessita programes. Hi ha programes per a tota mena de necessitats, cosa que fa que no es pugui aconsellar en general. Cal veure cada cas en concret i decidir en funció de les necessitats.

A més, la pirateria informàtica ha fet que molts usuaris d'ordinadors disposin d'una extensa gamma de programes amb un cost gairebé nul.

Cal dir que el que avui per avui considerem que és el mínim, segurament d'aquí a molts pocs mesos ja no ho serà, ja que la tecnologia informàtica està avançant molt ràpidament. Tampoc no podem parlar de preus perquè els ordinadors actualment s'estan abaixant considerablement. Avui dia un ordinador pot abaixar-se un 50% en dos anys degut que queden obsolets amb gran rapidesa.

Josep M.ª Rull

Música i marxa

ECLIPSI

Durant tot aquest temps en què la revista ha anat sobrevivint sempre us he parlat d'algun bar, pub o ambient musical en plenitud. En aquesta edició, però, voldria fer un petit recordatori en el passat i parlar d'un pub musical el qual causà sensació, per la seva manera de funcionar i fer.

Efectivament, em refereixo al ja **anul.lat** Eclipsi.

Qui no recorda la sensació que causà el dia que finalment es portà a terme la seva inauguració?

El seu èxit fou total.

Tots els periòdics locals, comarcals i provincials en parlaren. La gent que l'omplia i el visitava, no es limitava a ésser solament de la comarca, sinó que també els de fora de la nostra comarca esperaven amb ànsia el cap de setmana per poder gaudir d'un nou ambient.

Molta gent, però, i sobretot la que tant ha lluitat per eliminar-lo, encara no entenen i es pregunten com va poder triomfar. La solució, senyors, és molt fàcil.

Eclipsi fou una nova manera d'entendre el que havien d'ésser els locals de nit.

D'una nau empresarial n'aconseguien treure un profit envejable.

Agafant com a patró decoratiu l'estil purament americà o "skay board", de grafitis a les parets, i aprofitant les mateixes bigues i el metall de la nau per donar volum al disseny interior, aconseguiren quelcom nou en totes les contrades. El gran secret, però, del seu profund èxit, fou senzillament el següent: En primer lloc que el seu volum el convertia en una mena de discoteca, on el que ens "emprenya" més de fer no era necessari, pagar entrada! En segon lloc, que no tancaven a les tres de la matinada, sinó que com a mínim ho feien dues hores més tard.

Sí, realment és trist, però que després de sortir del teu bar a les tres de la matinada tinguessis l'oportunitat d'anar a cremar l'últim cartutx en un local que era com una discoteca, i on no feien pagar entrada, era realment el seu "ganxo", però és així.

El perquè del seu tancament jo no el diré, primer perquè cadascú sap les seves coses i té les seves idees, i segon perquè tampoc no n'he de fer res. Però jo em pregunto si algú des que és tancat s'ha posat mai a pensar què fa un local com aquell sense funcionar?

Poques vegades es troben locals amplis com aquest, on el seu funcionament pot ésser múltiple.

Moltes vegades la gent es queixa que no té cap local per fer una festa realment gran, o bé per oferir concerts musicals, o molts grups que tenen problemes d'espai per assajar. Eclipsi, crec jo, és una bona solució per resoldre aquests problemes, tot i que la primera paraula suposo que la té l'amo i potser els veïns amants de la tranquil·litat.

Només em cal dir que de tant en tant, encara, quan baixo

d'Olot els dissabtes a la nit, sento un petit sentiment d'enyorança.

P. Juanola

DE BOMBETA LLIURE A FUTURES PROMESSES

Bombeta Lliure fou un grup santjoanenc de música "patxanga" que, fa uns vuit anys, actuà per primera vegada en públic al Pavelló Poliesportiu de Sant Joan, i perquè feu memòria d'aquest oblidat esdeveniment, us diré que hi havia en tan memorable dia sobre l'escenari, jo, juntament amb en Jami Granados, Xevi Bartri, Xevi Soy, Josep Granados (Nats) i Albert Bartrina, en "Betus", a qui dedico aquest escrit com una mena d'homenatge a la seva memòria.

Bombeta Lliure, doncs, érem un grup "patxanguero" que tocàvem el que podíem i quan volíem. Tot i així vam actuar força vegades, una d'elles a Sadernes, on decidírem de canviar el nom perquè el fracàs fou quasi total.

Dels Bombeta Lliure passàrem als Sissif's, i aquí sí que l'èxit fou més notable. Una de les primeres actuacions com a Sissif's va ésser el gran macro-concert de les vint-i-quatre hores de "Lluna Verda", un esdeveniment únic a la Garrotxa. I a partir d'aquí vam canviar la plantilla. En Xevi Soy, en "Betus" i en "Nats" marxaven, i s'incorporaven en Jesús Serra i en Salvador Vilalta, ambdós d'Olot. Després de força actuacions, cap d'elles a Sant Joan!, ens arribà l'edat militar i tot es tallà.

Mentre els Sissif's eren a la mili, a Sant Joan es formà un nou grup amb gent nova, els Subterrani, que en un principi només assajaven però que no tardaren gaire a actuar. Ells eren en Pere Juanola, en Josep Palomeres "Mosca", en Joan Freixes i l'Ernest Sucarrats, quasi tots de la pedrera de l'Ortunyo.

Una vegada acabada la mili els Sissif's ens vam reunir de nou però amb un nom diferent, **Els Llnàtics**.

Durant el temps que vam estar sense fer res com a grup, tots havíem pensat de tornar, però amb cançons nostres i en català, però malauradament, i després de molt assajar i d'actuar un parell de vegades, els ànims s'enfonsaren i els Llnàtics també.

El mateix els passà als Subterrani, després d'actuar unes quantes vegades, i també es dissolgueren. Però fa poc, menys d'un any, que un parell de Subterrani, en Pere i en "Mosca", i un parell de Llnàtics, jo i en Jami, vam decidir de fer quelcom. Tot i els problemes de "calers" i de temps, alguna cosa farem. Per alguna raó ens han batejat com les "Futures Promeses"!

Xevi Plana

Salut

DONACION DE SANGRE

¿Por qué es tan importante donar sangre? La respuesta es clara y sencilla. **La sangre no se fabrica y no puede ser sustituida por sangre de origen animal.**

Hagamos un repaso de sus principales características: La sangre es un líquido rojo que recorre todo el organismo transportando hasta las estructuras más diminutas, las células, todos los elementos necesarios para sus funciones vitales, que van desde las más simples a las más complejas. Por todo lo cual se la ha considerado como un **río de vida**. Este río circula dentro de los vasos sanguíneos, como son las arterias y las venas, bajo el impulso propulsor del músculo cardíaco.

FUNCIONES MAS IMPORTANTES

Entre ellas está el transportar sustancias nutritivas desde los órganos de absorción o de depósito. Suministrar el oxígeno tomado a nivel pulmonar y a su vez transporta a los pulmones el dióxido de carbono producido por el metabolismo tisular.

También transporta sustancias de desecho producidas por los tejidos al riñón, por el cual se eliminan.

Defiende al organismo ante la presencia de sustancias extrañas y/o agentes microbianos mediante las globulinas y/o los leucocitos.

Mantiene la temperatura corporal, transportando calor desde los tejidos que lo producen (hígado, músculos) hasta las zonas más periféricas como la piel, etc.

La cantidad aproximada de sangre de una persona adulta es de unos cinco litros.

COMPOSICION

La sangre está formada por:

Plasma: Es un líquido compuesto de agua, sustancias minerales, proteínas, azúcares, grasas, hormonas, factores de coagulación, etc., y células.

Las células sanguíneas son: **Hematies o glóbulos rojos**. Estos son los más numerosos en la sangre, y la hemoglobina que contienen es lo que le da este aspecto rojo característico, y son los responsables de transportar el oxígeno a los tejidos.

Leucocitos. Hay menos, y son los encargados de proteger el organismo contra los diferentes tipos de microbios. Cuando hay una infección su número aumenta y de esta manera mejoran las defensas.

Plaquetas. Estas intervienen en el taponamiento de las heridas, de tal manera que cuando hay una ruptura en un vaso sanguíneo se adhieren unas con otras y junto a los factores de coagulación forman un pequeño tapón o coágulo.

GRUPOS SANGUINEOS

A primeros de este siglo, allá por el año 1901, se descubrió que al mezclar los glóbulos rojos de un individuo con suero de otro individuo de la misma especie y raza, e incluso de la misma familia, en algunos casos, no en todos, la sangre se aglutinaba, esto es, se formaban grumos.

Por tanto, a partir de entonces se han descubierto varios grupos y subgrupos sanguíneos, pero los fundamentales son: **A, B, AB y O**.

Posteriormente, hacia el año 1940, se vio que aun había algunos accidentes

transfusionales y se identificó un nuevo factor que se llamó **RH**.

Los poseedores de este antígeno son RH positivos, y los que no, RH negativos.

Por lo tanto, es fundamental que cuando se administra sangre sea compatible la del donante con la del receptor, pues en caso contrario se puede llegar a una situación grave e incluso ocasionar la muerte.

NECESIDADES DE SANGRE

Las demandas de sangre son cada día crecientes, y ello es debido a varios motivos. Entre otros:

Por accidentes, ya sea de tráfico, laborales, fortuitos o por catástrofes, en los cuales, debido a la intensidad de la hemorragia, es imprescindible una transfusión de sangre para salvar la vida.

Por necesidades quirúrgicas. Debido al avance de la cirugía y al número de intervenciones y las nuevas técnicas, la demanda del bien sangre es cada vez mayor. De aquí que la donación de sangre mediante la transfusión a la persona necesitada es un elemento insustituible en una Medicina moderna y una Sanidad de gran calidad.

Por tanto, la **única** manera de satisfacer estas necesidades es a través de un acto de gran **solidaridad humana** como es la **donación sanguínea**.

Las necesidades medias estimadas por la Organización Mundial de la Salud (OMS) són de cincuenta donaciones por mil habitantes.

Según las últimas estadísticas (año 1990), las donaciones en Catalunya ascienden a un 28,8 por mil. Las comarcas gironinas tienen un 41,8 por mil.

En nuestra población el año 1990 fue de un 54,5 por mil, y el pasado año 1991, sumadas las donaciones de junio y diciembre, nos dan unos índices aproximados del 65 por 1000. Hemos de estar orgullosos de nuestro nivel de participación y colaboración, pero a pesar de todo ello en conjunto somos aun deficitarios.

Por esto, desde aquí quiero felicitar y agradecer a todas las personas que de una manera voluntaria, generosa, altruista y con gran sentido de la solidaridad humana, hacen posible la disponibilidad de sangre que puede salvar la vida de un semejante.

Dr. Arcos

Programació Ràdio St. Joan

PROGRAMACIÓ RÀDIO SANT JOAN

Dilluns

19,00 Ja som dilluns.
20,00 El teu punt musical.
21,00 Poesia.
21,30 La Lluna plena.
22'30 Fi d'emissions.

Dimarts

20,30 L'altra cara de l'esport.
21,00 Sanitat
22,00 Lucky Nights
23,00 Fi d'emissions.

Dimercres

18,00 A cau d'orella.
19,00 Picaràs l'ullet
20,00 Sí, digui'm?
21,00 Visca la música
22,00 Ràdio fórmula
23,00 L'hora dels romàntics.

24,00 Fi d'emissions.

Dijous

18,00 7 i acció.
19,00 7 i acció.
20,00 Enigma
21,00 Rock Time
22,00 Rock confitat.
23,00 Fi d'emissions.

Divendres

16,00 Freqüència pirata.
17,00 Divendres tarda.
18,00 Divendres tarda.
19,00 La marxa.
20,00 A tota música.
21,00 A tota música.
22,00 L'hora del pijama.
23,00 A l'aire a fer bardisses.
24,00 Fi d'emissions.

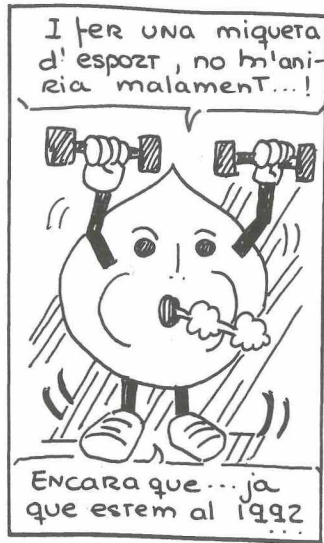
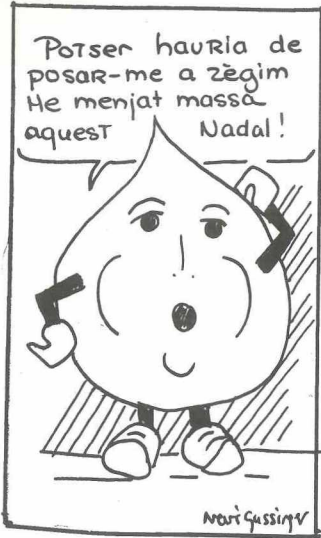
Dissabte

11,00 Big Bang.
12,00 Visca la música.
13,00 L'informatiu cap de setmana.
13,30 L'Ajuntament informa/
Suc d'actualitat.
14,00 L'hora del nebot.
15,00 Ona d'actualitat.
16,00 L'hora dels minivalistes.
17,00 A 45 RPM.
18,00 Músic mania.
19,00 Motor Sport.
20,00 El teu moment radiofònic.
21,00 Un dissabte més.
22,00 La nit dels Llunàtics.
23,00 La nit dels Llunàtics.
24,00 Fi d'emissions.

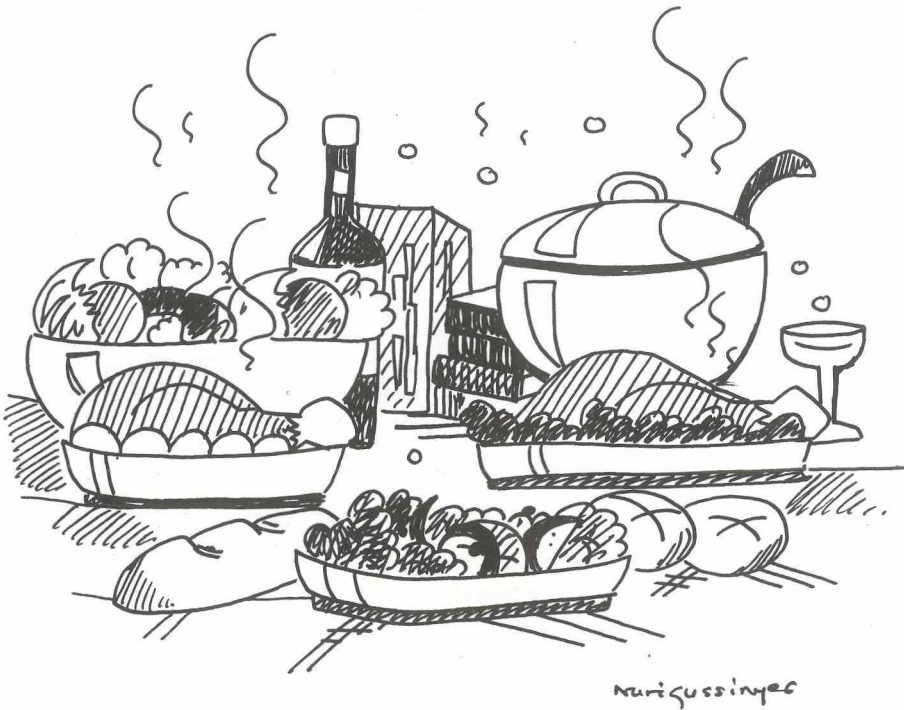
Diumenge

09,00 L'Església viva.
09,30 L'hora dels avis.
10,00 Música catalana.
11,00 En Joan i la Neus.
12,00 En Joan i la Neus.
13,00 L'informatiu cap de setmana.
13,30 Digestiu dominical.
14,00 Digestiu dominical.
15,00 Diumenge en forma.
16,00 Diumenge en forma.
17,00 Les tres Maries.
18,00 Les tres Maries.
19,00 2/4 de música.
20,00 2/4 de música.
21,00 Cultura radiofònica.
22,00 Fi d'emissions.

Còmic

Després dels menjars tan complerts de NADAL, podrieu TROBAR un típic dinar de NADAL en aquesta "Sopa de lletres":

S	A	M	A	N	I	D	A	D
P	O	L	L	A	S	T	R	E
A	N	P	O	N	A	N	P	A
F	E	T	A	B	L	E	R	L
T	T	U	P	I	S	U	T	M
C	A	R	N	D	O	L	L	A
A	B	R	A	A	M	E	O	N
V	P	O	R	R	R	S	A	E
A	A	N	M	T	T	I	B	C
F	P	S	N	Z	A	A	T	I

Sol·lució :

sopa, carn d'olla, anel, pollastre, amanida, neules, turrons, cava i pa

electromuntatges
REVI S.A.

Ctra. d'Olot, 7 -17858 **SANT JOAN LES FONTS**
Tels. **34 - (9) 72 - 29 08 52 / 29 05 85 Fax 29 05 92
LA GARROTXA

POLY-MIR

REPARACIONS DE POLIESTER

Ctra. d'Olot, 34 - Tel. 29 07 66 - **SANT JOAN LES FONTS**

Comercial Valeri

Venda al detall de tota classe d'articles

c/. Santa Magdalena, 24
c/. Aiguanegra, 13
SANT JOAN LES FONTS
Tel. 29.02.06

GA

GESTORIA
IOTECA
ASSEGURANCES

Josep Teixidor Casamitjana

GESTOR ADM. COL·LEGIAT Nº 1471

ASSESSORIA FISCA - COMPTABLE. INVERSIONS

Ctra. d'Olot, 26. Tel. 29 08 00 - Fax (972) 29 05 12
17857 **SANT JOAN LES FONTS** (Girona)

ELECTRODOMÈSTICS, TVC, VIDEO, HI-FI
MONTOLIU SO I VISIÓ
(Successors H. Espiguler)

Aiguanegra, 15 - **SANT JOAN LES FONTS**- Tel. 29.01.29
DISTRIBUÏDOR OFICIAL I SERVEI TÈCNIC PROPI

SONY

CLÍNICA DENTAL SANT JOAN

Enric Granados, 8-baix 1ª. (Edifici Illes Medes)
Tel. 29 05 41 - **SANT JOAN LES FONTS**

FOTOGRAFIA
BRUNSÓ
DISSENY

Plaça Major, 8 - Telèfon 29 01 78
17857 **SANT JOAN LES FONTS** (Girona)

KIT VIDEO

LA CANYA
JOAN MARAGALL, N.º 4
SANT JOAN LES FONTS
ENRIQUE GRANADOS, N.º 6

AUTO REPARACIÓ
J. GUIX i MIR

Reparació en general de l'automòbil.
Diesel i gasolina.

c/. Paperers, 9. Tel. 29 10 98 **SANT JOAN LES FONTS**

**embotits
eugení**

**CARNISSERIA
EMBOTITS CASOLANS**

Sant Antoni, 9 - Tel. 290205 17857 **SANT JOAN LES FONTS**

FORN DE PA ARTESÀ
Vicenç Vidal

Sta. Magdalena, 21 - Tel. 290832
C. Com. Cisteller, 15 - Tel. 290908
SANT JOAN LES FONTS

Bar - piscina
CORRALES - CROS

Av. Paperera Torras, 2
SANT JOAN LES FONTS

INFOROLOT

Ara per **125.000 ptes.**

pot disposar d'un ordinador

IBM

- Programes de Gestió
- Cursos d'Informàtica

Plaça del Mig, 1 - Entr. 15 - Tel. 26 87 11 - OLOT

Anuncieu-vos al

SOROLL DE LES FONTS!

Truqueu al **29.07.39**

i us informarem

